

Dr. Marczell Mihály:

VÍZKERESZT ünnepe (jan. 6.)

I. sorozat: vasárnapok, ünnepnapok

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

17. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Előszó	5
A) rész: az ünnep jellegéről szóló beszédek	5
a/ alcsoport: A megtestesülés és a földreszállás titka	5
1. beszéd: Az Istent várók örömnépe	6
2. beszéd: A „fogadás” története	7
3. beszéd: Égi Atyánk ajándékot oszt	8
4. beszéd: A mennyek országa – Júdea Betlehemje	9
5. beszéd: Krisztus az Olimposzon	10
6. beszéd: Advenit Dominator Dominus	11
7. beszéd: Aki elindul a fény után	11
b) alcsoport: A „vízszentelés – házszentelés napja” – népszokások	12
1. beszéd: A vízszentelés napján	12
2. beszéd: A víz szimbolikája	12
3. beszéd: Víz – keresztvíz	12
4. beszéd: Jordán partjának – életszakadéka	13
5. beszéd: Házszenteléseink	13
6. beszéd: Az áldott házak	13
7. beszéd: Karácsonyfa-fosztás	14
8. beszéd: „Három királyok járása”	14
9. beszéd: A betlehemes gyermekek	14
10. beszéd: A betlehemesek utolsó látogatása	14
11. beszéd: Örök mendikánsok	14
c/ alcsoport: A hálás ember felelete – az Istenember megjelenéséért	15
1. beszéd: Vízkereszt ünnepére	15
2. beszéd: A lélek epifániája	15
3. beszéd: Az emberkasztok	18
4. beszéd: Királyok zarándokútja	18
5. beszéd: Az Isten találás biztos módja	19
6. beszéd: Kié az Üdvözítő?	19
7. beszéd: Az Urat találó élete	19
8. beszéd: „Isteni látogatások” – új életfakadások	20
9. beszéd: Az Isten keresés evangéliumi útja	20
10. beszéd: Krisztus és a köré sereglő lelkek	20
12. beszéd: Adhat-e valamit az ember az Úrnak?	21
13. beszéd: Az ég Urának földi Betleheme	22
14. beszéd: Az Istenre találók örömnépe	22
15. beszéd: A boldogan hódoló ember	22
16. beszéd: Az „Epifánia” csodája	22
17. beszéd: Az eget „néma” beszéde	23
18. beszéd: A csodák légkörében	23
19. beszéd: A „három király” nyomdokain	24
20. beszéd: Csillag és örök Csillag	24
22. beszéd: A „csillag” nyomán	25
23. beszéd: Az arab föld kincseinek zarándokútja	26
24. beszéd: A mi ajándékaink	26
25. beszéd: Kezek és lélek?	26
26. beszéd: Karácsonyfák – örök emlékeztetők	26
27. beszéd: Az égi hangok felhangolásával	26
d) alcsoport: Diákbeszédek	27
1. beszéd: Karácsonyi emlékezés Vízkeresztkor	27
2. beszéd: Lélekszempellel nézek vissza a Karácsonyra!	28
1. beszéd: Lelki Heródesek	29
2. beszéd: Az angyali sugallat	29

3. beszéd: Ébrenalvás.....	29
4. beszéd: A sivatagon át.....	29
5. beszéd: Umbram fugit veritas.....	29
6. beszéd: Az emberek elsejének imádása.....	30
7. beszéd: A földi hatalom felriadása.....	30
8. beszéd: Az igazak zarándoklása.....	30
9. beszéd: Az intésekre való felfigyelés.....	30
10. beszéd: Mindig szól az Úr.....	30
11. beszéd: Kincsek nélkül tér-e haza az ember az Úrhoz?.....	30
12. beszéd: A megszokások három királya.....	30
13. beszéd: Pásztorok – királyok.....	30
14. beszéd: A hangtalan Gyermekek előtt.....	30
15. beszéd: A gyenge Gyermekek nyomában.....	30
16. beszéd: Föld királyai az ég Királya előtt.....	30
17. beszéd: Látszat és valóság.....	30
18. beszéd: Fénnyel a Fényhez.....	30
19. beszéd: Természet csodái.....	30
20. beszéd: Mikor az Úr emberré lett.....	31
21. beszéd: A lélek öltözéke.....	31
22. beszéd: A lélek más lélek felé.....	31
23. beszéd: „És bocsásd meg a mi vétkeinket” – jó híre.....	31
24. beszéd: A tökéletesek köteléke.....	31
25. beszéd: A béke diadala.....	31
26. beszéd: Egymás tanítása és intése.....	31
27. beszéd: A szent dalok és énekek.....	31
28. beszéd: Mindent az Úr Jézus nevében.....	31
29. beszéd: A karácsonyi hála.....	31
30. beszéd: A karácsonyi lélek (örök adakozás).....	31
B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegéhez írt szentbeszédetek.....	31
1. (Introitus) beszéd: Hát távol is lehet az Isten?.....	31
2. (Introitus) beszéd: Az Úr történelmi megjelenései.....	32
1. (Oratio) beszéd: A betlehemi csillag fénye.....	33
1. (Graduale) beszéd: Övé az uralom.....	33
2. (Graduale) beszéd: Miénk a hódolat.....	34
3. (Graduale) beszéd: Leszállt az ég!.....	34
1. (Offertorium) beszéd: Népek, imádjátok!.....	35
2. (Offertorium) beszéd: Királyok Királya a betlehemi Kisdéd.....	35
2. (Communio) beszéd: Az élet-értékek hordozója.....	36
1. (Postcommunio) beszéd: Áldozatunk földi jutalmazása.....	37
B/ rész – b/ csoportja: az ünnep Evangéliumához írt beszédetek.....	37
Különálló beszédetek.....	38
1. beszéd: Isten aklának bárányai.....	38
2. beszéd: Az örök élet birtokosai.....	38
„Földi királyok” – „lélek királyok” – élet királyok”.....	39
1. beszéd: A föld királyának hatalma.....	39
3. beszéd: A remegő hatalmasok.....	39
4. beszéd: Csak a gonosz remegjen.....	39
5. beszéd: Mert Őt meggyőzi az igaz.....	40
1. beszéd: Alázatosak a keresésben.....	40
2. beszéd: Bőségesen adakozók a kincsek kitárásában.....	40
3. beszéd: Készségesek a kincsek szórásában.....	40
4. beszéd: Biztosan haladók a csillag nyomán.....	40
5. beszéd: Célbafutók a csillag nyomán.....	40
Életjelképek iskolája.....	41
1. beszéd: Csillagfény.....	41
2. beszéd: Nagy országutak.....	41
3. beszéd: Kincsekkel terhelve.....	41

4. beszéd: Jeruzsálemben	41
5. beszéd: Jézus előtt	41
B) rész –c) csoportja: a Szentlecke szövegéhez fűzött néhány gondolat.....	41
Különálló beszédek	41
1. beszéd: Királyok útja	41
2. beszéd: Életkirályok áldozata	42
3. beszéd: Szent Gergely gondolatai	42
4. beszéd: Szent Gergely gondolatai	43
5. beszéd: A zarándokok serege	43
6. beszéd: Mindenkinek van Csillaga	43
7. beszéd: Kicsoda a betlehemi Kisdéd?	44
8. beszéd: Miképpen sodródunk az Isten felé?	44
9. beszéd: A sodródás tényének megfigyelése.....	45
„A pogányok Isten-keresése”	45
2. beszéd: Jeruzsálemből árad a világra	45
3. beszéd: A földi ember bizonytalan sötétsége	46
4. beszéd: De fény árad az égből.....	46
5. beszéd: „Omnes congregati sunt!”	46
– Második beszéd sorozatnak címe: „Az Istent dicsérők – Istent birtoklók!”	47
1. beszéd: Elég-e a „találás”?	47
2. beszéd: Elég-e a hódolás?	47
3. beszéd: Elég-e a dicsőítés?	47
4. beszéd: Elég-e az áldozat adás?	47
5. beszéd: Igazi érték – a birtoklás	47
„Mindenrendű és rangú életzarándokok”	48
1. beszéd: A kiválasztottak	48
2. beszéd: A bölcs királyok	48
3. beszéd: Sába és Mádián egyszerű népe	48
4. beszéd: Csak egy-egy egyedül?	48
5. beszéd: Minden élő ember az élet Üdvözítőjéhez	48
Beszédláncok.....	49
I. beszédlánc címe: A várakozó világ.....	49
1. beszéd: A várakozó választott nép	49
2. beszéd: A várakozó új jeruzsálemi templom.....	49
3. beszéd: A várakozó Betlehem szent egyszerűsége.....	49
4. beszéd: A várakozó lélek Betlehem fényözönében.....	49
II. beszédlánc címe: Jeruzsálem fénye	49
1. beszéd: A templom?	50
2. beszéd: Áron nemzedéke?	50
3. beszéd: Az „ács fia”	50
4. beszéd: A Golgota Áldozata	50
III. beszédlánc címe: A népek életfénye.....	50
1. beszéd: Az „északi csillag fénye”	50
2. beszéd: A betlehemi csillag fénye.....	50
3. beszéd: A lélek kegyelmi fénye	50
4. beszéd: Az örök élet örök Fénye.....	51
IV. beszédlánc címe: Az Isten Fénye vezette zarándokhajó népe	51
1. beszéd: „Multitudo maris”	51
2. beszéd: „Fortitudo gentium”	51
3. beszéd: Omnes de Saba venient	51
4. beszéd: „Aurum et myrthus deferentes”	51
De longe – (1957)	52

Előszó

A most következő részben arról lesz szó, hogy miképpen kellene írni és beszélni **Epifánia** ünnepéről? – Epifánia ünnepe valójában az Úr történelmi megjelenésének a napja. A latin szertartás szerint pedig még a három királyok hódolatának és a vízszentelés mellékünnepe. De hozzájárul ehhez még az is, hogy ez az ünnep a Karácsony örömei záróünnepének tekinthető. Utána már csak visszacsengésekben észlelhető a karácsonyi ünnepkör gondolata. – Ezen az ünnepen az a veszély fenyegeti a szíveket, hogy számtalanszor ismétlődhet az egy húron játszott muzsika, amely azt a gondolatot ismételi: a három királyok mintájára mi is ajándékot vigyünk az Úrnak! A baj nem is ott van, hogy ez az alaphang sokszor csendül, hanem abban a módban, hogy majdnem mindig egyformán hangzik a beszédekben. – A hagyományos beosztásunkhoz híven, osszuk fel ezt az anyagot is a következőképpen: **A) részben:** beszéljünk az ünnep jellegéről. – Ez a nagy csoport is részletes beosztást igényel, és ilyen elgondolással elkerüljük az egyetlen egy gondolat ismétlését: szóljunk ebben az első részben **a) alatt** az emberré lett Istenfiának személyéről, hivatásáról és a megváltás szeretetművéről. Végül is az az igazság, hogy az Isten földreszállása az égi szeretet fenséges túlsordulása. Vízkereszt ünnepe egészen röviden: az Úr megjelenésének ünnepe. Valóságban ennek a gondolatnak és történelmi valóságnak, valósulásnak az ünnepe: „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14). – Így tehát, lévén az Epifánia az Úr születésének régi ünnepnapja, először a karácsonyi gondolat ébresztgetője. Így tehát szólni lehetne – belekapcsolódva a megváltás művének isteni tervébe – a megváltás történelmi előkészítéséről, a történelmi valósulásról, az emberiség örömeiről, az egyes emberek lélekörömeiről... Röviden: bele kellene kapcsolódnunk a megváltás művének csodás valósulásába. – Mi itt kizárólagosan azért hozunk kevesebbet, mert a tételeink nagy része a karácsonyi beszédek között érintett. – Nagyon természetes, hogy ez krisztológiai kiszélesítés és az embernek Isten iránti hódolatának meghirdetése annyi beszéd lehetőséget kínál, hogy változatossá teheti az Epifánia jellegzetes ünnepének beszédeit. Az bizonyos, hogy a „három királyok” kerete, vagy részletének felhasználása, vagy a rájuk való célzások alkalmazása nélkülözhetetlen, de állandó király látogatás és Kisdéd imádás könnyen sablonossá teszi a szónokot. – **B) alatt** részletezhető az ember feladata az ilyen isteni jóssággal szemben. Ez lenne a hálás ajándékhozó életének megrajzolása. De itt igen vigyázzunk arra, hogy az élet ajándék! A lélekhála és isteni étellel való visszafizetés gondolatait kellene hangsúlyozni. Szépen érinthető volna – a népies szokások ismertetése és a karácsonyfa fosztás jelentősége. – Végül **c) alatt** vízszentelés és házszentelés stb. stb. szentelménye, illetve szokása érinthető. Nem szabad figyelmen kívül hagyni az Egyháznak azt a gyönyörű szokását, amely szerint ezen a napon vizet szentel és házat áld meg. Ezek is olyan területek, amelyek a liturgia szempontjából szépen felhasználhatók. Ezek az egyházi és népies szokások gyönyörű beszédtevételeket kínálhatnak és a helyi viszonyokhoz alkalmazva dolgozandók ki. – **B) részben:** azután magának az „írott liturgiának” szövegeire fogunk építkezni. Mégpedig: **B) – a) csoportban:** a „kis liturgia” (Introitus, Graduale stb. stb.) szövegeit vesszük alapul, a **B) – b) csoportban:** a napi Evangélium szövegét magyarázzák a beszédek, végül a **c) csoportban:** a Szentlecke szövegéből vonjuk le a dogmatikai, erkölcsstani és neveléstani következtetéseket. – Amint majd látni fogjuk, ezek alapján az Isten fényességéről (az örök Fény, a csillag stb.) és az emberi élet fénybevonásáról (megváltás, megújulás, kegyelem stb.) szólnak. – Mivel pedig ezt a gondolatot még kiegészíti az az öröm is, hogy a megváltottak életerejé diadalmas, továbbá, hogy az Egyház szerepe egyetemes (Mádián, Ephra, Sába!) és az Isten szeretete mindenkire áradó, örvendetes hangokat pendítsünk meg, mert hiszen az Úr születésének öröm-ünnepkörében élünk, és ennek az örömnak egyetemes, minden embert magába záró jellege vagy.

* * *

A) rész: az ünnep jellegéről szóló beszédek

Az előszóban megjegyzettek szerint további beosztásokban olvashatjuk minden egyest.

a/ alcsoport: A megtestesülés és a földreszállás titka

1. beszéd: Az Istent várók örömnépe (Dogmatikus beszéd: Földreszállt az Ige)

Bev.: Kicsoda az ember? – kérdezzük igen gyakran, és mindig más és más feletet ad reá az, akinek lelke elé szögezzük a kérdést. Az egyik szegény és gyenge teremtménynek, a másik gyarló bűnösnek, a harmadik örök küzdőnek mondja... Az Írás gyönyörűen így jellemzi: „Asszony szülötte, az ember, rövid ideig él és betelik sok nyomorúsággal: mint a virág, kinyílik és elhervad, eltűnik, mint az árnyék, és nincsen tartós maradása” (Jób 14,1-2). Majd más helyütt alázattal ítéli magát az ember mondván: „Íme, gonoszságban fogantattam, és bűnökben fogant engem az én anyám” (Zsolt. 50,7). Végül pedig a maga erőfeszítését így értékeli az ember: „Katonasor az ember élete a földön, és napjai olyanok, mint a napszámos napjai” (Jób 7,1). – Én vándornak látom Isten szent országában, ahol egek felé táruló lélekkel áhítozza és várja az Istent! Mégpedig azért, mert a Zsoltáros fohászokodó lelkéhez tapadok én is mondván: „Óvj meg engem, Uram, mert tebenned van reményem. Mondom az Úrnak: Te vagy az én Istenem, náladnál nagyobb javam nincsen” (Zsolt. 50,1-2). – Mit mutat valóban az ember lelke?

1. Ég felé tárult az ember.

Az ember képét a legtökéletesebben így lehetne megrajzolni: égre feszülő karokkal, egekbe meredő vágyakozóan. Ezt a gondolatot fejezi ki gyönyörűen az Írás, mikor így önti dalba áhítózását: „Amint kívánczik a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánczik a lelkem tehozzád, Istenem!” (Zsolt. 41,2). – Nem hiába áll jegénye módon a földön és vág bele tekintete az égbe az életét fejlesztő ember. Mindez jelképes jelenség, annak az igazi belső tartalomnak néma szava: földből vétetett a tested, és égbe igényeskedik a lelked.

a) A teremtés története szerint Ádám engedetlensége bezárta az ember előtt az ég kapuit, de az Isten jósága előrevetette a feltáras későbbi jövőjét. „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,25).

b) Ettől kezdve könyörgő az ember, de nem néma az Isten. Az egész Ószövetség története – ember sóhaj, és az összes próféta szó – Isten ígérte. A jeruzsálemi templom örök tüze, az ismétlődve elfektetett áldozati kenyér, a tulkok vére és füstje... tulajdonképpen lélekemelkedés, amely engesztelő, kérő, dicsőítő áldozatként kopogtat az ég kapuján. Ha zárt volt is a kapu, mégis a pitvar szentélyébe juttatta a könyörögve áhító embert.

c) De a zsidó nép után és mellett ugyanezt teszi a többi ember is. Van nép kultúra nélkül, de nincs nép Isten nélkül. Elemi igazság: a teremtmény benne él a Teremtőben. Minden ember érzi ezt és ezért néz vágyakozva az ég felé. Sőt, egyes-együnk, mi magunk is ezek sorában állunk és nem tudnánk a boldogság elhívói lenni, ha nem éreznők, hogy Isten szent családjának embergyermekai vagyunk.

2. Földreszállt az Isten.

De a vágyakozó lelkek Istenhez fűződése, a megtalálás boldog birtoklása kegyelmi erővel is kiegyenlítő az embert. – Azt a nagy kegyet azonban, amely a karácsonyi titokban jelenik meg, az felülmúlja az ember vágyainak és képzeletének határát. „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14). Ez a szó olyan szent szeretetet tárul, amely áthatolja az emberáhítózásnak mérhetetlenségét.

a) A Karácsony szent éjszakája tulajdonképpen az emberi élet hajnalhasadása. Az angyali ének fényzőn mellett csendül: „Egyszerre csak ott állt előttük az Úr angyala és az Úr dicsősége beragyogta őket... Hirtelen nagy mennyei sereg vette körül az angyalt. Dicsőítet énekeltek az Istennek: „Dicsőség a magasságban Istennek, és békesség a földön a jóakarátú embereknek” (Lk 2,9 és 13). Azért, mert a boldog Isten találás égi ajándéka fénybe vonja a bizonytalankodó keresők útját és kiváltja az emberi lélekből a dicsőítő ének melódiáját. „Dicsőít Téged, nagy égi Teremtő...” (Beethoven)...

b. A betlehemi csillag és fény utat mutató. A Kisdedhez alázkodó bölcsek vezére, de a gyűlölködő Heródesek árnyvetője. – A betlehemi Kisded körül lobbanó fény égi fény tehát. A föld emberének – nekünk is – útmutatónk. A kinyilatkoztatás felé forduló hitünk reátal a Messiás jövés isteni ígérének valóságára. A betlehemi jelenetek felfigyeltetnek az ígérte teljesülésére, és az angyali ének szövege: „Ne féljete! Nagy örömet hirdete nektek és az egész népnek: Ma született az Üdvözítő Dávid városában” (Lk 2,10). És betölti lelkünket az Isten találás öröme. Értjük a próféta szavát: „Örvend majd akkor a pusztaság s a járatlan vidék, ujjong majd a sivatag, és virul, mint a lilium... Hálát zengve mennek a Sionra, és örök vidámság lesz fejük felett; öröm és vidámság lesz a részük, és eltűnik a fájdalom s a jajgatás” (Iz. 35,1 és 10). – És így boldognak érzi majd magát az ég leereszkedésével kitüntetett isteni ember.

Bef.: Kicsoda az ember? – kérdezem újra. Olyan isteni követ a földön, akihez leszáll és akit Magával visz Maga az Isten. Az út ennek a megvalósításához az, hogy az égi kegyelem fénye mellett alázatosan szorgoskodunk azon az angyali ajak hirdette feladaton, hogy életünk dicsőség a földön Istennek, és legyen áldozatos életünk békessége az embereknek (Lásd: Lk 2,14). – Így a karácsonyi titok fényvetői leszünk. A hit fényével fordulunk Istenünk felé és áldozatos jósággal az emberek felé. – Életünk lesz Isten dicsősége és emberek békessége!

2. beszéd: A „fogadás” története

(Biblikus beszéd: A szent éjszaka története)

Bev.: Évezredek várakozása a kis betlehemi istállóban nyert befejezést. Várta a hivatalos zsinagóga, lélekkel várta a nép, és a legegyszerűbb környezet és az idegenből jött bölcsek köszöntötték az Újszülöttet. – Miért? – kérdezhetné az ember. Hol volt Judeának népe? Hol volt legalábbis Betlehemnek apraja-nagyja? Hol a hivatalosak együttese? Hol a nép vezére?... A környezet egyszerűségét a néma és csodálkozó háziállatok színezik... Kérdéssé lesz bennünk a mai nagy emlékünkön: mi történt valójában az egész világ legszentebb éjszakáján?

1. A hivatalos nép egyetemének elzárkózó fogadása.

A választott nép hivatalos vezetősége – ez legyen az első megállapítás – néma és várakozóan viszhúzódó. – Az ő hitének is így kellett volna csengeni a szent éjszakán: „Mi viszont azt reméltük, hogy ő fogja megváltani Izraelt” (Lk 24,21).

a) De a hivatalos zsidóság lelke „fejedelmet” vár. A Szabadító képe – a hatalmas Dávid – Salamon királyságának köntösében jelenik meg. Szinte elképzelhetetlen, hogy szegényes otthon legyen a Messiás otthona. Pedig ismerte az érkezés idejére szóló jóvendölést, mert szólott hozzá Dániel próféta mondván: „Hetven hét van kiszabva népedre és szent városodra, míg megszűnik a törvényszegés és véget ér a bűn, eltöröltetik a gonoszság és örök igazság támad, beteljesedik a látomás és a jóvendölése, és felkenetik a Szentek Szentje” (Dán.9,24). Ismerte Mikeás szövegét is: „De te, Efráta Betlehemje kicsiny vagy ugyan Júda ezrei között; mégis belőled származik majd nekem Izrael jóvendő uralkodója, aki kezdettől fogva, az örökkévalóság napjaitól fogva származott” (Mik. 5,2). Jól tudták, hogy mit jóvendölt Izaiás: „Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánuel lesz, – vajat és mézet fog enni, hogy meg tudja vetni a rosszat és a jót tudja választani” (Iz. 7,14-15).

b) Valódi alakját és érkezését kereshették volna, de néma maradt a zsinagóga... Sőt tovább kell jutnunk. Amikor az államhatalom kezd érdeklődni a „zsidók megszületett királya” után, akkor megjelenik a helyet, az időt, de nem indul hozzá a hálálkodó szeretet, hanem felé fordul a hatalmát féltő államhatalmi gyilkosságig menő gyűlölet. Erről jóvendöl Jeremiás szava: „Így szól az Úr: Jajszó hallik Rámában, a gyász és siralom szava: Ráchel siratja fiait, és nem engedi, hogy vigasztalják miattuk, azért mert már nincsenek” (Jer. 31,15). – Nem csoda, hogy Egyiptomba menekült a Szent Család, ahol addig maradt, míg Heródes meg nem halt. „Kelj föl, fogd a gyermeket és anyját, és menekülj Egyiptomba! Maradj ott, amíg nem figyelmeztetlek, mert Heródes keresi a gyermeket és meg akarja ölni.” Ő fölkel, még az éjjel fogta a gyermeket és anyját, s elköltözött Egyiptomba. Ott maradt Heródes haláláig” (Mt 2,13-15). – És a nép? Néma volt a főpapok és írástudók serege, néma maradt a vezetett nép együttese. – Mily különös! Mennyivel szebb és nemesebb a mostani nép ünnepvárása! Ne felejtse! Itt a megváltott nép gyülekezik! Az a nép, amely látta üdvözítő Istenét! Az élet-története, tanítása, szenvedése és halála és feltámadásának állomásain. Sőt! Magában is megérezte: az Úr lélekben való születésének égi erejét!

2. Az egyszerű pásztorok és kelet bölcseinek imádása.

De az égi Küldött mégsem maradt egyedül és elhagyottan. Vele maradtak – a szerető lelkek drága „egyszerűi”!

a) Az Isten áldotta Édesanya. De szorosan hozzátartozik szt. József, akinek gondos szeretetére van bízva a Szent Család fenntartása.

b) Odasereglett a pásztorok szerény és egyszerű népe. Ez az emberek hívó és hívott seregét jelképezi.

c) Odahajlott a „bölcsek” kicsi csapata. Ez pedig az emberiség egyetemét akarja elénk vetíteni. De itt egybefoglaltatik: pogányok, király, bölcsek... hogy lássa az ember, hogy Krisztushoz siet minden ember.

Bef.: Mi is idetartunk és idetartozunk. Ha néma és hideg marad a hivatalos zsinagóga, akkor oda-

siető szeretetet vivő legyen az emberek lelke, a mi lelkünk. – Így fogadjuk – a Messiást!

3. beszéd: Égi Atyánk ajándékot oszt

(Dogmatikus beszéd: A szerető Isten ajándékai)

Bev.: Az ég felé nem tudunk másképpen tekinteni, mint az állandó Osztogatóra! Végtelen az Úr, és végtelen szeretete állandó adás, éltetés és emelés. – Ha a nagy mindenség hatalmas orgonává válnék, akkor ennek alapakkordja a hálálkodás himnuszát ütemezné. „Deo gratias” hatná át a végnélkülinek látszó légköreinket, mert a paránytól kezdve a csillagvilágig minden az Istent dicsőítene. Ezért mondja a Zsoltáros: „Dicsérjétek az Urat az egekből, dicsérjétek őt a magasságban!... Dicsérjétek őt nap és hold... Dicsérjétek az Úr nevét!” (Zsolt. 138,1,3 és 5). – De a sok adományvevő között a legtöbbet az ember kapott. – Mit adott nekik az Isten?

1. Halhatatlan lelket adott az embernek.

a) A sok milliányi teremtmény mellett ő az egyetlen, akit képére és hasonlatosságára teremtett. Mózes teremtés története szerint, miután mindent jónak talált a teremtő, alkotó az ember: „Alkossunk embert a mi képünkre s hasonlatosságunkra” (1Móz. 1,26). Azért utolsónak, hogy elsődleges helyet kapjon a jónak látott a nagy világban.

b) Oda teremtette, ahol uralkodott a jóság és a szépség. Értelmeknek az értelmetlen, de szép világba. Szerető gyermekeinek a Végtelen földi paradicsomot adta...

c) A kincsek kincse azután a halhatatlan lélek volt, akinek az volt a hivatása, hogy a földi élet után az örök világban nyerjen kiteljesülést. – Milyen nagy az égi Ajándékozó szeretete, ha fénynek, szabad akaratumnak és halhatatlannak teremtette az embert. Méltán mondhatjuk: kicsoda olyan, mint mi? Kicsoda felé fordult nagyobb szeretettel Isten, mint a mi embervoltunk felé? – Vajon nem gerjed-e hálára a mi lelkünk is, ha reagondolunk, hogy ennek a nagy ajándéknak a hordozói vagyunk? Ilyen tudás és önértékelés mellett elködösödik előttünk az a sok elmélet, amely életünk magyarázó kísérete. Tiszteljük a próbálkozást, de hódolatos örömmel nyugtázzuk az Isten különösen kegyes ajándékát. A „világnézetek” csak akkor értékek, ha szemléletük alapja az örök Személy, aki Magához hasonlítja a véges személyt, az embert. Öröm ez nekünk, amit el sem lehet venni tőlünk. Összüleink sokat vesztek, de a veszteség maradványai is további kincsek. Ha kincsek, akkor gondozandó értékek, mert az áldozatos gondozással leszünk hálásak a bőségesen szóró égi Atyának. Boldog ajándékozottak, Istent dicsérjétek!

2. Egyszülöttjét küldötte a bűnbeesettnek.

De igényelhet-e ennél többet a föld testi-lelki teremtménye? Az tagadhatatlan, hogy az ember lelke elemi és eleven lendülettel tör oda, ahonnan jött, de a vesztes vándor vágyának tárgya nem lehet több, mint a végleges célbafutás, a hazatérés. Az ég ajándékát tehát csak úgy kérheti továbbra az ember, hogy adassék számára az a kegy, hogy otthont kaphasson az égi Atyától.

a) Amikor pedig reádöbben arra a sötét foltra, amely az első bűn miatt nehezedett lelkére, akkor fohásza nem több, mint a Rorate áhítatos imádsága: „Harmatozzatok, egek, onnan felülről, és csepegjék a felhők az igazat” (Iz. 45,8). – A föld ajándékozottja az Isten megbántója és így az égi kegynek érdemtelenje. Nem igen marad mása, mint a bánkódó alázkodása és sóhajtó könyörgése. – Azt ugyan jól tudja, hogy ilyen lélekkel nem fordulhat a teljesülés reményét élve – az Úrhoz. De lelke mégsem pihen. A fohász mégsem csendesül. A vágy nem csillapodik, mert az emberi lélek minden rezdülésében az Istenhez kapcsolódik.

b) Szinte kirobban a lelkünkben: a nagy Ajándékozóból felénk árad-e még szerető lelkének örök jósága? – A mai szentmisét így kezdi az Egyház: „Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk...” (Iz. 9,6). Mintha azt mondaná: újból felénk fordult a nagy Ajándékozó és ajándékainak legnagyobbját, az isteni Gyermekeket adja földi gyermekeinek.

c) A mai nap olyan szent csodára virradás, amelyen meghirdeti az angyalok kara, hogy az Ég ajándékozásának legnagyobbja ment végbe. Eddig csak azt tudtuk, hogy ihletett próféták az Isten állandó szeretetéről jövendöltek (Ábrahám, Izsák, Mikeás, Izaiás, Dávid és Dániel...). Ma azonban azt éljük, hogy az ég Egyszülöttjének emberré levése az egek Ura legnagyobb ajándéka. János evangélista így fejezi ki röviden: „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14). A nagy kegy okát pedig így írja le: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne veszzen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). – Boldog lehet és legyen az ember, hogy ennyire szereti és szerette az Isten.

Bef.: A mai ünnep neve annyit jelent: az Úr jelenésének napja. De úgy is lehet értelmezni: az Úr lélekkitárlásának csodanapja. Az ember kicsisége tudatában remeghetne a hatalmas Istentől, de az emberteremtés ténye és az ég földreereszkedése úgy tárja fel az Isten lényegét, hogy Benne a szerető Atyát találja a föld zarándoka. – Boldog legyen az ember, mert örök Ajándékozója az Isten!

4. beszéd: A mennyek országa – Júdea Betlehemje

(Dogmatikus beszéd: Az Isten megjelenése)

Bev.: Hol van az Isten? – kérdezi igen gyakran az ember. A Káté felelete egyszerű: „Isten mindenütt jelen van”. De folytatódhat a kérdés így: hol és miképpen jelentkezik az Isten? Erre már ilyen formában felelhet az ember: örök otthonában, a lét teljességében, mindenütt él az Isten, de Júdea egyszerű Betlehemében emberré lett az Isten Egyszülöttje. – Hol van tehát az Isten?

1. Örök otthonban – örök végtelen Isten.

Az égbolt csillagos záróleple felé úgy tekint az emberi szem, mintha ott sejtene az Isten házát. A legnagyobb erő, az Isten, a magasságok világában lakik. A föld fölé emelkedő gondolkodásnak központja az Isten, és így a magasságok fogalma kínálkozik az Isten otthonának.

a) A bölcsélet tanítása szerint a végtelen Isten a mindenség Teremtője, Fenntartója, Gondviselője. Ennek a tanításnak isteni erősítője az Írás szava: „Minden ő általa lett, és nélküle semmi sem lett, ami lett” (Jn 1,3). – Ezért mondja Pázmány Péter: „csodálom az Istent kereső tudósokat, én a fűszálban is Istent látom”. – Nincs tehát atom Isten nélkül, nincs tehát mozzanat Isten nélkül.

b) Az Egyház élő tanítását így alapozza az Írás: Mózes az égő csipkebokor láttára hódolatosan hódol. Mikor pedig halló füllel hallja: „Én vagyok az „Aki vagyok” (2Móz. 3,14), akkor ráeszmél, hogy a mindig és mindenütt jelenlévő Istennel áll szemben. Majd más helyen így tanítja az Úr jelenlétét: „Ismerd el tehát máma és vésd a szívedbe, hogy az Úr az Isten fönns az égben és lenns a földön és senki más!” (5Móz. 4,39). De a jelentkezését emberi jelekhez köti. Ábrahám, Jákob ember alakjában látják az Istent. Ennek emlékéért így veti papírosra Mózes: „Majd megjelenék néki az Úr Mámbre völgyében, mikor a nap legforróbb szakán éppen sátra nyílásában üldögélt” (1Móz. 18,1). – Azt is olvassuk, hogy Jákob is látja az Urat. „Álmában aztán azt látá, hogy egy létra áll a földön, teteje az eget éri s az Isten angyalai fel és alá járnak rajta s az Úr a létrára támaszkodik s ezt mondja néki: Én vagyok az Úr, atyádnak, Ábrahámnak Istene és Izsáknak Istene...” (1Móz. 28,12-13). – Azt is tudjuk, hogy Illés próféta kérdezi: hol vagy Uram? A felelet ez: „...a földrengésben nincs az Úr, – s a földrengés után tűz s a tűzben nincs az Úr, – s a tűz után enyhe szellő susogása. Mikor ezt Illés meghallotta... kiméne... s íme egy hang szóla hozzá...” (3Kir. 19,11-12 és 13). – Az igazság ez: valóságban mindenütt, de emberi elgondolás szerint az egek világában. Könnyű megtalálnunk, ha földi szemeinkkel nem is láthatjuk. Felemelkedhet a lelkünk az örök világba, de reátalálhatunk a lelkünk szentélyében is. Jákob létrája lesz a teremtett világ, elmélyedő visszahúzóds lesz a lélekkárpit feltárása. Itt is, ott is található az Isten.

2. Júdeai Betlehemben – Istenember.

De tovább kérdezhetem: mivé lett a földreszállás estéjén Júda Betlehemje? Aki az Egyház szent tanítását hiszi, az a „népek várakozásának beteljesülési szent helyének” mondja a kis falut. Születési helye annak az isteni Küldöttnek, akinek hivatásteljesítése a szegényes jászol mellől indul...

a) A Messiás személye azonban több az emberszemélynél. A próféta így kontúrozza előre a képét: „Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk, s a fejedelemség az ő vállára kerül, és leszen az ő neve: Csodálatos, Tanácsadó, Isten, Hős, az örökkévalóság Atyja, a béke Fejedelme” (Iz. 9,6). – Az ég angyala így hirdeti meg születését, élethívását és személyiségét: „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké és királyságának nem lesz vége” (Lk 1,31-33). Ez a Küldött pedig a próféta szavai szerint olyan Valaki, akit szüzen fogant az édesanyja. „Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhedben fogant és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14). Így tehát szüzen szülte Egyszülöttjét az Istenanya: Mária. Olyan valaki, aki emberi alakot mutat, de valóban az Úr Egyszülöttje. Róla szól az Írás, amit ismételve ismételnünk: „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14).

b) Most már értem, vagy legalábbis érteni kezdem, miért emelkedik minden város fölé Júdea egyszerű faluja. Ha reá gondolsz a jeruzsálemi templom újjáépítésére, akkor eszedbe jut Aggeus próféta szava: „Nagyobb leszen az új háznak dicsősége az elsőénél, úgymond a seregek Ura; ezen a helyen

adok én békességet, úgymond a seregek Ura” (Agg. 2,10). – Nem a falak, nem az aranyhalmok nagysága, hanem a benne megjelenő Messiás Személye teszi a salamoninál szebbé az új templomot. – Ugyanígy van az egyszerű Betlehemmel is. Azért nagy, mert benne látott emberalakban földi napvilágot az emberek Üdvözítője.

c) De ha rá gondolsz a lelkek templomára, és tudjuk, hogy Isten háza lehet minden ember lelke, és így Krisztus lélekben születésének Betlehemje lehet minden lélek, akkor a boldogságok boldogsága száll a lelkünkbe. Mert nem az a fontos és nem az a döntő, hogy fizikai szemmel lássuk az Úr születésének helyén épült gyönyörű dómot, vagy halljuk a szent emlékezés éjjelén a betlehemi harangok csengését!... Több és nagyobb nekünk az a látás és az a diadalmas harangzúgás, mely akkor csendül a lelkünkbe, amidőn szentélyünkben születik meg az édes Üdvözítő!

Bef.: Lehet-e mással befejezni a mai szentbeszédet, mint üdvözlő köszöntéssel, mely örömmel köszönti a most élő isteni és boldog nemzedéket? Boldog lehetsz ember, te választattál, hogy megismerd az Istent! Te választattál, hogy otthonod sártekéje kis falujában emberré szülessék az ég Ura! Te választattál, hogy lelkedben lakozzék és végül örök életed központja, örök boldogsága legyen az Isten. Boldog légy ember, mert Isten fia lettél, az Istenfiának csodás emberré léte ajándékával.

5. beszéd: Krisztus az Olimposzon (Dogmatikus beszéd: Krisztus helye)

Bev.: A bécsi Burg-ban egy kép látható: Krisztus az Olimposzon. – A pogány istenek gyülekeztében megjelenik Krisztus... A bálványok azonban eltűnnek, elriadnak: ott áll a Krisztus! Azt hirdeti ez a jelenet: nem áll be az „istenek Pantheon”-jának mellékalakjává a Mester, hanem egyeduralmat követel a maga számára az életben. – Ez a jelenet ismétlődött a történelemben is. A pogány múlt helyett eljött Krisztus – a történelem számára. Ennek a nagy változásnak kell történnie most is állandóan a lelkünkben. De különösen az Úr megjelenésének szent emlékűnnepén. Dőljenek meg a szív bálványai, s foglaljon helyet a lélekben Krisztus! Ez lesz az isteni ember élet-jelszava! – De hogyan értelmezendő mindez?

1. Krisztus eljövetele előtt az Olimposzt, az emberi szívet is bálványok lakják.

Pedig óva int János apostol: „Gyermekeim, őrizkedjétek a bálványoktól” (1Ján. 5,21).

a) A szív egyik bálványa az érzékiség. Testi emberek vagyunk. Áldozatot viszünk ennek a bálványnak. Tisztaságunkat, lelkünk békéjét dobjuk oda eléje. A régi pogány állatait, legfeljebb gyermekeit dobta oda, –mi lelkünket adjuk. Ott áll ez a Moloch, mely előbb csábító alakban jelentkezik. „Mindenkinek úgy esik kísértésbe, hogy saját kívánsága vonzza és csábítja. A kívánság azután, mihelyt megfogant, bűnt szül, a bűn pedig, ha végrehajtják, halált okoz” (Jak. 1,14-15). Nem tetszik neki a vidám és virágos lelkület. Kegyetlen bálvány, mert nem elégszik meg egy-két áldozattal, mindig többet követel. Napi áldozat kell neki, mint Babilon sárkányának. „Volt azon a helyen egy nagy sárkány is, és azt is imádták a babiloniak” (Dán. 14,22). Végül egészen megemészt és tönkretesz bennünket. Pedig az apostol szerint ez a választott nemzedék, akire áll az Írás szava: „Aki nem vérből, sem a test ösztönéből, sem a férfi akaratából, hanem Istenből született” (Jn 1,13).

b. A másik is ott helyezkedik el. A gögnek, a fennhéjázásnak a bálványa. Ez arra csábít, hogy „szellemi nagyságnak” áldozzál barátot, jóakarót, szeretetet, törvényt, Istent... Végül maradsz magad, mint legfőbb, legmagasabb, aki elég önmagának, aki azt képzelem, hogy ő szabja a törvényt. „Én vagyok a legfőbb” – mondhatja velük a fennhéjázás szelleme. Nietzsche szerint „Übermensch”! Öntelt gögjeiben azt hiszi, tudásban, lelki értékben: az első vagyok. A többi felületes, semmit sem érő ember. Megvet másokat és fázón magára marad. Méltán mondja az Írás: „...megtöröm makacs gögötöket. Olyanná teszem az eget felettetek, mint a vas, földeteket pedig mint az érc” (3Móz. 26,19).

2. A karácsonyi Krisztus bevonul a szívedbe.

Ez a te Olimposzod, és ott ledönti a bálványokat! Szuverén megjelenése már megsemmisíti az oltárokat, zavarba hozza az egész Olimposzt. Lelkedbe száll a szentáldozásban és a karácsonyi szeretet ajándékában is. Nincs igaza Strindbergnek, aki Krisztust Merezkovszkijjal együtt Pantheonba helyezi! Ő csak egyedül uralkodhat!

a) Bevonult lelked szentélyébe és máris igényekkel lépett fel. Áldozatot kíván Ő is, de egészen más áldozatokat! Nem volt kegyetlen, nem tépett virágokat, nem tisztaságot akart elégetni az oltárán, hanem az érzékiség és gög kártékony hatásait akarta elhamvasztani, hogy a bálványok elporladjanak és fejlődhessék, szép legyen a lelked! Bálványokat döntöget, bűnös hajlamokat, érzéki vágyakat, a gög

fennhéjázását égeti el szívünkben. Imádkozva dalolja a lelked: „Tégy próbára, Uram, és vizsgáld meg engem, próbáld meg tűzzel vesémet és szívemet” (Zsolt. 25,2). Ez a hangulata! Nem téged és értékeidet égette meg, hanem lelked salakját!

b) Nem kívánt másokat áldozatul. Ellenkezőleg! Melléd hozta az Istenembert! Koldust és királyt egyformán testvérenek mond. Nagy testvériséggel akarja összefogni az emberiséget. Még a bűnös testvért is, aki sért, aki süllyedt. Ne áldozd fel őt sem, hanem karold fel; ez a szeretet parancsa. – Ez nem a Moloch hangja. Az emberevő Moloch a pogány Olimposzon tanyázik... Lelked bálványai az igazi molochok: azok, akik önmagukat és másokat áldozatul követelnek. – Krisztus saját életének áldozata és lelked áldozatos megtisztulása árán nem ragadja el lelkedet Moloch-ként, mint az érzékiség, nem ragad el tőled másokat, mint a gög, hanem megadja neked jobbik önmagadat: a tisztaságot és melléd állít mindenkit: testvéri szeretetben és végül örök lakást vesz a lelkedben.” ...hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: A karácsonyi ünnep záróakkordját pendíti meg Vízkeresztkor az Úr Egyháza. Zsongó dala ezt veszi húrokra: Krisztus jó a lélek Olimposzára, hogy birtokba vegye a földi ember életszentélyét. Helyet kér. Helyet kapott a történelemben – s eltűntek az emberiség bálványai. Imádkozzál azért, hogy lelkedben – letörve a bűnöket – eltűnjenek a lélek bálványai, és otthont kapjon Krisztus. Ha ez igaz léssen, és a betlehemi Kisded ezt az ajándékot adja, akkor biztos lehetsz, hogy Vele élsz az egész örökkévalóságban.

*

Ez a beszéd reáépíthető arra a klasszikus példára, amelyet Bulwer: „Pompeji végnapjai” című regényében ír. A nemes pogány Glaucus nem fél és bátor az oroszlánok jelenlétében, de a keresztény pap, Olynthus, a vértanú jelölt himnuszt énekel a halál pillanatában. – **Alkalmazás:** ez a különbség abban, hogy milyen a nemes ember és milyen a Krisztust hordozó emberi lélek.

*

6. beszéd: Advenit Dominator Dominus

(Dogmatikus beszéd: Az örök Isten jelentkezése)

Bev.: Az Isten mindenütt léte szent tanítása az Egyháznak. – Mégis emberi szemmel szeretnők látni azt aényt, amelyet a hit erejével a lélekben tudunk. – Hol látható tehát az Úr jelentkezése?

1. Betlehem – az Úr jelentkezése.

„József Dávid házából és nemzetségéből származott. Elment tehát Galilea Názáret nevű városába, a júdeai Betlehembe, hogy följegyeztesse magát Máriával, feleségével együtt, aki áldott állapotban volt. Miközben ott tartózkodtak, elérkezett Mária szülésének napja. Megszülte elsőszülött fiát, pólyába takarta és jászolba fektette, mert nem kaptak helyet a szálláson” (Lk 2,4-7).

2. Lelkünk Betlehemje – az Úr állandó tartózkodása.

„Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

3. Az égi Kenyér – az Úr látható és titkos jelenléte.

a) Az Ószövetség jelzi ezt mondván: „Nincs is más ilyen nagy nemzet, melyhez istenei olyan közel lennének, mint amilyen közel mihozzánk van a mi Istenünk” (5Móz. 4,7).

Az Újszövetség Ura ígérte: „Nem hagyalak árván titeket, eljövök hozzátok” (Jn 14,18). De végül adja is: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54). Szerzésekor pedig ezt mondja: „Ezt cselekedjétek emlékezetemre” (Lk 22,19).

Bef.: Uram, add, hogy lássak! Ezért könyörgünk, hogy a valóságok valóságát égi hittel áthatott lélekkel látva – lássunk és éljünk!

7. beszéd: Aki elindul a fény után

(Erkölcsei beszéd: A fényt keresők)

Bev.: Csillagnál nagyobbak vagyunk! Lélekfények lobogó tüzei és lélekfények indítottjai.

1. Királyi lélek, aki fényt keres.

a) Simeon – a várakozó. „Bocsásd el most szolgálodat, Uram, szavaid szerint békességben, hiszen már látták szemeim az üdvösséget, melyet minden nép számára rendeltél: világossággul a pogányok megvilágítására és dicsőségére népednek, Izraelnek” (Lk 2,29-32).

b) Simeon tehát a fényt találó. – A bölcsek csillagot kapnak...

2. Királyi lélek, aki a lélekfény után elindul.

a) Krisztus a fény. „Én vagyok a világ világossága. Aki engem követ, nem jár sötétben, hanem övé lesz az élet világossága” (Jn 8,12).

b) És mi is fénnyé leszünk. „Ti vagytok a világ világossága” (Mt 5,14).

Bef.: Ilyen utas Krisztusra talál. – Claudel Franciaország washingtoni nagykövete, az akadémia tagja ezt írja magáról: Krisztus megtalálása után lelkem ege mindig kék...

* *

b) *alcsoport: A „vízszentelés – házszentelés napja” – népszokások*

1. beszéd: A vízszentelés napján

(Erkölcsi beszéd: A vízszentelés értelmezése)

Bev.: A Vízkereszt ünnepe eredetileg azt is jelentette, hogy ez a nap volt egyike azoknak, amelyeken ünnepiesen kereszteltek... Ma a vizet szenteli az Egyház. – Mi ennek az értelme?

1. Megszenteli az Egyház.

a) A víz lényege – változatlan. Tisztulást hoz a testnek és üdítést az embernek.

b) De szentelése azt jelenti, hogy az Egyház imájával kivonja a közhasználatból és a lélektisztulás jelképévé avatja.

2. Hogy megszentelődjék az ember.

Tehát olyan eszköz, amely természetfeletti hatást hoz.

a) Nincs itt babonás hatás... Óvakodj a babonától!

b) De itt is érvényt talál az Egyház imája. „Sponsa Christi, orat pro homine”! – Óvakodjál attól a tévhittől, hogy a víz segít... Itt az Egyház imája a segítő forrás!

Bef.: A szertartások mind azt hirdetik, legyen mindez a lélek javára!

2. beszéd: A víz szimbolikája

(Liturgikus beszéd: A víz jelképe)

Bev.: Nem egyszerű szimbolikáról lesz itt szó, hanem valóságos dinamikáról. A víz mint anyag lesz természetes valóság, de szerepe – dinamika – az Egyház imájával együtt.

1. Tisztítja – a lelket.

A vizet harmadszor használja kegyelemközlő anyagul az Egyház.

a) Kereszttség.

b) Szentmise.

c) Szenteltvíz. Lélektisztító ereje: Krisztus és az Egyház rendelése, illetve imája.

2. Erősíti az életet.

Az erősítés két fokon észlelhető.

a) Figyelmeztet a lelkiekre.

b) Mellém szegődteti az „ecclesia oreans”-t.

3. Kísértéstől védi az embert.

Nem „babona” ez? Csak annál, aki a víznek tulajdonítja a természetfeletti erőt. Az Egyház imája az emberi élet védelme és biztosítása. Itt a lényeg – az Egyház imája, amely a gonosz lélek ellen az ember védelme.

Bef.: Az egyszerű hívó életében a szenteltvíz talál szerepet. Legyen otthonunkban, hogy állandó tisztulásra intsen bennünket!

3. beszéd: Víz – keresztvíz

(Jelképes beszéd: A víz)

Bev.: A Jordán parti jelenetre gondolva – a bűnbánat keresztsége lép elem. De később Jézus parancsára az újjászületés keresztsége is elem robban: „...kereszteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében” (Mt 28,19).

1. A csorduló cseppek testi erőt hoznak.

a) Tisztítanak.

b) Üdítenek.

2. Az Isten választotta vizek lélektisztulást okoznak.

a) A keresztvíz az újjászületést hozó.

b) A szenteltvíz az Egyház imájával segítő.

Bef.: A vizek partja – életerős növényzet otthona. Az áldott vizek ereje – lélekligetek pompáztatója!

4. beszéd: Jordán partjának – életszakadéka

(Biblikus beszéd: A Jordán partján)

Bev.: Az Írás így ír a Jordán partjára zarándokolókról: „Akkor kiment hozzá Jeruzsálem, egész Júdea és az egész Jordán-vidék. Megvallották bűneiket és megkeresztelkedtek nála a Jordán folyóban” (Mt 3,5-6).

1. Idejönnek – az alázkodók.

a) Jönnek Isten alázatosai.

b) Jönnek az élet bűnösei.

2. Innen indulva – tisztultak a távozók.

a) A jók gazdagon.

b) A törődöttek tisztultan.

Bef.: Ezek a „zarándokok” átváltozást kaptak. – Íme a vizek csodája!

5. beszéd: Házszeneléseink

(Liturgikus beszéd: A házszenelés)

Bev.: „Három királyok” hódolata napján a családi szentélyeket is megáldja az Egyház. – Miért az áldás?

1. Lakozzék ott az Isten népe.

a) Áldott legyen – a családi fészek.

b) Boldog legyen – a fészeklakó.

2. Velük éljen az egek Éke.

De mi a boldogság boldogsága?

a) Az Úrral együtt – a földön is.

b) Hogy az Úrral együtt éljünk – a mennyben is.

Bef.: Ezért áldja az Egyház a házat és így boldogítja az otthon házanépét!

6. beszéd: Az áldott házak

(Erkölcsei beszéd: Az áldott házak)

Bev.: Boldogság, ha a jelzett házak lakói vagyunk... A nagyok születésének, vagy ott tartózkodásának helye reánk is boldogságot sugároz. – És az Isten lakta otthon?

1. Áldásával bevonul – az Úr.

a) A szertartás – az eszköz.

b) Az eredmény – az áldás.

2. Szeretetével – ott lakik az Úr.

a) A jó emberek együttese.

b) Őt szeretők kapcsolatában.

3. Állandó segítségével ott honol az Úr.

a) Távol maradjon a gonosz. – Persona (sátán) és – a gonoszság (rossz ember tettei).

b) De éljen ott az erény.

Bef.: Isten „veteményese” legyen a családi szentély.

7. beszéd: Karácsonyfa-fosztás
(Erkölcsei beszéd: Karácsonyfa)

Bev.: Megjelenése – az isteni szeretet sugárzásának jelképe. – És fosztása?

1. Gyermeknép – átfutó boldogsága.

a) Sok a cukor.

b) És szabad a szedés.

2. De felnőtt lelkek emlékeztetője.

a) Jézus szeretetet hozott.

b) Ember szeretetet szórjon.

Bef.: Ezt az utóbbit vegyük le mi is a karácsonyfáról...

8. beszéd: „Három királyok járása”
(Liturgikus beszéd: Népszokások)

Bev.: Népünk szokása ez is. – Mit akar?

1. A Krisztust kereső lelkeket akarják ébresztgetni.

a) A „három királyok” is kerestek...

b) Végül meg is találták...

2. Krisztust megillető lélekimádásra akarnak buzdítani.

a) Ők imádó hódolattal borultak Eléje.

b) Mi is így imádjuk Őt hódolva.

Bef.: Szeressük a nép régi szép szokásait!

9. beszéd: A betlehemes gyermekek

Bev.: Szép szokása a népnek.

1. Áhítatos játékkal játsszák a Betlehemet!

2. Áldozatos élettel éljék a betlehemi életet!

Bef.: Legyen a „Betlehem-készítés” állandó szokása a felnőtteknek...

10. beszéd: A betlehemesek utolsó látogatása
(Liturgikus beszéd: az utolsó betlehemesek)

Bev.: Ilyenkor jönnek az utolsók. – Mit hoznak?

1. Ezredévek éltető emléket.

2. A mai élet éltető vigaszát.

Bef.: Legyen a mi ajándékunk –jelkép!

11. beszéd: Örök mendikánsok
(Erkölcsei beszéd: Mendikánsok)

Bev.: A nép így hívja a házak lakóinál karácsonyi énekeket éneklő drága gyermeknépet (eredetileg főként református szövegmondók). De csak ők „mendikánsok”?

1. Mindig Istenhez fordulunk.

2. Mindent Istentől kapunk.

3. És örökké boldogok vagyunk.

Bef.: Mindezekért a hálásan zengő gyermek „mendikáns sereg” az emberiség egyetemének jelképe. Csak mi az Úr előtt mendikálunk!

c/ alcsoport: A hálás ember felelete – az Istenember megjelenéséért

1. beszéd: Vízkereszt ünnepére

Bev.: Jézus születése az egész emberiség örömnépe. Ezt anyagi szolgálatok előzték. Az egyik így szól: „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31). – Jézus születésének csodáját az ember egyének lelkében ugyancsak anyagi hírnök kell előznie... Anyagi csengés követi az isteni Kisdéd történelmi születésének útját, „angyallá” kell lennünk, hogy mi is előkészítsük embertestvérek lelkében Krisztus bevonulását... Lássuk csak, mit tettek az angyalok, hogy nyomukban járjanak a „föld angyalai”.

1. Gábor angyal Isten üzenetét hozta.

a) Lényege: Jézus születésének örömhírét hirdeti mondván: „Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké és királyságának nem lesz vége” (Lk 1,32-33).

b) Majd Isten gondolatai tolmácsolja: „Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön béke és jóakaratu embereknek. (Lk 2,14). Ennek a boldogságnak pedig gyökérzete az Isten jelenlétének ünnepe. „Ujjongj az Istennek, egész világ, mondjatok nevének éneket, dicsőségét dicsérve zengjétek” (Zsolt. 65,1-2). – Mindennek oka pedig az lehet, hogy Istent keresve mindenütt találod: „...keressék Istent, hátha rátalálnak, míg utána tapogatóznak, hiszen nincs messze egyikünkötől sem. Benne élünk, mozgunk és vagyunk” (Ap.Csel. 17,27-28). – Így azután minden angyalcsengés az ember boldogságát szolgálja.

2. Az Úr „emberangyala” Krisztus lelki születését szorgalmazza.

Az Isten követői vagyunk mi is. Magunk üdvét akarja, de rajtunk keresztül a mások lelkében való krisztusi életteremtést óhajtja.

a) Lélekteremtő szolga, követ, „angyal” tehát minden ember. Ez a testvéri lélekszolgálat.

b) De különösen a gyermekkel áldott családos ember. Ez a családban folyó gyermekszolgálat.

c) Végül a hívek gondozására küldött –pásztoreMBER. Ez az életben folyó lelkipásztori szolgálat.

Bef.: Mit ér el ez a munka? Angyallá, csillaggá nemesít, amely átváltozásnak az az értéke, hogy az emberlelkébe vezetjük be – a mi Urunk Jézus Krisztust. – Az Isten angyala és az ég csillaga Krisztushoz vezette az embereket, mi pedig Krisztust visszük az emberek lelkébe.

2. beszéd: A lélek epifániája

(Erkölcsei beszéd: Az Epifánia lélekviszhangja)

Bev.: A Terra bolygónak a hegyekkel övezett, folyókkal öntözött otthonunknak ősi, Isten adta törvénye a gravitáció. A nagy tudós, Newton ilyenformán fejezte ki ezt a fenséges igazságot: az anyagi világ östermészete, hogy minden parány a föld középpontja felé törekszik. – Ez a gyönyörű, életet, emberi életet hordozó föld, szépséges ligeteivel, hófedte ormaival fenséges otthon azok számára, akiket a Mindenható Isten képét viselő embernek teremtett ebbe a szépséges világba. De ez a kivételessé teremtett ember csak testi természetével húzódik a föld felé, de lelki erejével a földnek minden tárgyát, a mélységben pihenő aranyát, a fákon csüngő gyümölcsöt, a föld mélyén lappangó energiákat maga felé vonzza. Mintha az mondaná ez az Istentől küldött különösen áldott lakó, hogy az Istentől teremtett, az Ő dicsőségére alkotott nagy világot az ő emberi életének kiteremtésére és szebbé tevésére is magához ragadhatja a föld zarándoka. Ebben is egy gravitáció van. De itt az ember a központ, aki az élet minden rezdületének és az életadalekoknak megragadása az ember kiteljesülése érdekében történik. – Bár érzi az ember azt, hogy csak földet tekintve teremtette központtá az Isten, mégis az elmélyedőbb gondolkodás megállapítja, hogy végeredményben az ember maga is „élő bolygó”, vagy mondjuk így: „átvágó életüstökös”, aki a lélek szent gravitációjával törtet az Isten felé. –De ez az ember életszakadékok felett és életszakadékok peremén jár. Kezében van ugyan az „ész mécsese”, mégis állandóan felsikong lelkében a kérdés: „merre menjek?” és „hová lépjek?” A lépés biztonságát nem is annyira a kézben tartott „észmécseske” fénye biztosítja, mint az a titkos vonzás, amely állandóan a magasságok, az örök Sarkcsillag felé vonzza. Szinte észrevétlenül az az erő irányít, amelynek felfelé taszító lökései biztosan vezetnek az életszakadékokkal telített, de ég felé vezető ösvény szakaszain. A gravitáció abban a formában indul meg, hogy az ember megéri Isten csodás jelentkezését, és így –a megérés után– a lélek belső sodrával tör az ember az Isten felé. – Mindnyájunk életében hármassépi-

fánia és hármás életgravitáció jelentkezik. Az egyiket megteremti a gondolkodás, vágyakozás után Istenre találó ember szelleme, a másodikat megadja az Úr szent templomában való találkozás és a harmadik az Istennel való legszentebb találkozás: örök élet szent kapujánál való egymásratalálás, mely szent epifániát évtizedek nehéz élete előzi meg. – De ez a hármás jelentkezés hármás vonzódást is teremt. A feltalált Istenatyához tartozandóság a Felé való törtetést, a legjobbnak akarását szüli. A kegyelmi találkozás az állandó Hozzá fűződés vágyát teremti, és az örök találkozás pedig a soha el nem szakadás egybefonódásának lélekkötelékeit erősíti.

1. Isten jelentkezése – a nagy természet csendje. – Ez az első epifánia.

Mindnyájan érezzük, hogy szent és szép a világ. „Siralom völgyének” csak azért mondjuk, mert kísérő mellézköngéje a baj és a szenvedés. De gondolkodó elménk arra is reávezet, hogy a jaj és a küszködés végeredményben azért nehezedik az emberre, hogy a büntetés erejével a földiek felé fordulni akaró embert a lelkiek fel irányítsa...

a) Gyönyörűséges a zengő liget, fenséges az egek zengése, szép a bontakozó liliom, gyönyörűséges az emberi szervezet belső építkezése. Ezért éneklő fenséges énekekben a Zsoltáros: „Aldjátok az Urat, az Úrnak művei mindnyájan, dicséritek és felette magasztaljátok őt mindörökké” (Dán. 3,57). Élők és élettelenek, mert minden rezdüléstek és gyönyörűségeitek a Mindenható uralmának hirdetői. – De akármennyire is el akarok merülni a kis és nagy világ rejtelmességeibe, minden vizsgálódás után idejutok: mi az élet? Mi a természet? Mi a szenvedés belső értelme? A gondolkodó ember előtt a hétköznapi élet minden kérdése titokzatos homályba burkolódik... Legalábbis az első pillanatban... De azután eloszladozik a köd, a homály nem fekszi meg véglegesen az emberi szellemet, mert az Isten hasonlóságát hordozó lélek epifániát tud teremteni, át tudja vágni magát a homályon, a sötétségen és az életkőd, vagy sötétség felett észreveszi Isten titokzatos jelentkezését.

b) Az értelemnek ez az útjárása valóságos epifánia teremtés. Isten szent jelentkezése ez, amelynek azután természetes és csodálatos vonzóereje magához ragadja a földi zarándokot. – Az ember ugyanis nemcsak reádöbben a természet szépségében és törvényeiben tükröződő Isten képre, hanem azt is észreveszi, hogy ennek a csodás mindenségnek szolgálatkész jellege van, hogy őt, a világ parányát a világ urának teremtette az Isten. „... uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain s minden állaton, mely mozog a földön...” (1Móz. 1,28). Ezt mondá neki az Úr, hogy Istenatyájához segítse szeretett teremtményeit. Ami pedig egyrészt az Isten dicsősége: az anyagi és élő világ milliárdnyi változata, addig másrészt: az Isten földi gyermekének erőforrása és végső foka az örök Atyához törtető életúton. Így és ezen keresztül indul meg a zarándokjárás, melyben a földi dolgok segítségével és felhasználásával végül is mindig Isten felé törtetünk. – Ne higgyétek, hogy ezt az utat csak egyszerű pásztor emberek járták... Olyanok, akiknek kezében kormosan pislákol az értelem tüze... királyi lelkek... tiszta gondolkodású emberek országútja ez, kik az élet mélységes kérdéseinek kutatása után a szellemi élet megnyugvását akkor találják fel, amikor a Teremtő és magához vonzó Atya valóságára bukkannak.

c) Járkálnak az élet lejtőjén a gyermekemberek, Márták és Máriák, kicsikék, kiknek lelke Isten szent erejével megéri, hogy nekik kevés a föld... Az ő életük többet akar. Nekik nem elég a lápok világa, nekik a szent magasságok, az örök élet hegycsúcsai kellenek. Mindezt nem tudná tételbe önteni a drága gyermek, de érzi a lelke, és így lelkének belső vonzódásával megindul Isten szent hegye felé. – Szt. Ágoston gondolata jár az eszemben. Ő mondotta ezt a gyönyörű tételt: „nyugtalan a mi lelkünk, míg benned meg nem nyugszik, Uram!” De ezt úgy értette és úgy is kell érteni, hogy az Istenre találás nem egyszerű megállapítás, hanem egész életünket átfogó, lényeges, magával ragadó vonzás. Az ember nemcsak a világ létének értelmét, hanem saját életének belső tartalmát is átszínezi. De ezt is olyanformán értékeli, hogy életének törtétese, vágyainak vágya és minden tevékenységének végső célja az égi Atya. Ez azután tartalom, megoldás és megnyugtató révbejutás!

2. Az Isten jelentkezése – az Isten földi megtalálása. – Ez a második epifánia.

Mikor a pogány ember az ég felé néz s a nap éltető erejének fenségét megsejtette, akkor naiv hittől arca borult és azt kiáltotta: itt az istenség. Mikor a hindu a Gangesz partján jár és bűnökkel terheltlen megmártja magát a szennyes hullámokban, akkor azt hiszi: a szent folyó erejében találkozott az istenséggel... Mikor a zsidó nép a pusztában a vándorutat járta, akkor a frigszekevény előtt lebegő felhőben megérezte: itt az Isten! (Lásd: 2Móz. 40,36). – Mikor a keresztény világ kezdetén, a történelmi szent igazi Úr-jövetben megszületett a mi Urunk Jézus Krisztus, akkor a pásztorok és a királyok megéreztek: itt az Isten. Mikor Galileát és Júdeát bejáró Krisztus Urunk életének nagy szakaszát élve tanított, gyógyított, akkor a süketek és némák, vakok és nyomorékok megsejtették: itt a Krisztus, az Isten. – És mikor a Szentostyában az oltárra helyezük a csodás Szentséget, akkor a katolikus ember lelkét betölti

az a boldog tudat: itt az Isten!

a) Mikor ez a nagy Isten-jelentkezés megtörténik, akkor csodás dolgok mennek végbe a világban és az emberekben. –Messze világok cédrusai útrakelnek és az oltárnál zsámollyá szerényülnek. Az arany művészember után kiált, ki fönséges elgondolása szerint kelyhekké kopácsolja a nemes érceket. A tüzek sem pihennek meg, hanem parázssá kicsinyednek és füstölőkbe kíváncsoznak. Arábia mirhája megsejti ezt és vándorútra kél... Szinte belső orientálódással siet a tűz felé és füstté válva imádkozó áldozatként száll a Mindenható színe elé.

b) A természet zarándoklását azután emberek kísérik. Egyszerű pásztorlelkek, királyi lelkek törnek a legtitkosabb jelentkezés, a mindenható Isten, a Krisztus jászola, majd később földi – égi trónja felé. Jönnek a lelkükben sebesültek és némák... Próbálják levetni szerény gúnyájukat, hogy tisztulttá teremtetett szent köntösben érkezzenek Krisztus Urunk elé... Ebben a sorban látható az emberek minden fajtája. Tiszta lelkűtől kezdve az élet nyomorát hordóig. Nagyon sokszor látom, hogy ártatlan gyermek törekszik előre a túlsúfolt sorok között a templomban, hogy a templom csodás kenyértörésében egyesülni tudjon a Krisztussal. Ennek a drága gyermeknek volt lélektalálkozása, de még belsőbb lélekkapcsolatot keres, hogy az életnehézségek után Krisztus segítségével zarándokoljon az örök Hóreb hegy felé. – Ennek az egyesülésnek akkora vonzó ereje van, hogy annyira odaláncolja asszisi szt. Ferencet, Ottokár püspököt... az Úrhoz, hogy nem tudtak felszabadulni az Istenhez fűződés szent erejétől. A szent lelkek vonzódása ez, mely Isten megismerése után a legnagyobb kötőerővel fűz emberlelkeket Isten lelkéhez.

c) Az élet nagy vonalán és az ember egyéni életében számtalan lehet még az Isten és az ember találkozás. Szinte leírhatatlan az egyéni találkozás, amellyel az ember Istenatyjához emelkedik. A híres Huysmans-t a gregorián ének, François Coppée-t, Pellico Silvio-t a szenvedés vitte az Istenhez... De akármilyen is a lelkek Istennel való találkozás, mégis biztos, hogy az indító Lélek minden lelket egybefűz – így vagy úgy – a Teremtő, a Megszentelő és a Magához vonzó Istenatyával.

3. Isten jelentkezése –az örök találkozás boldogsága. – Ez a harmadik epifánia.

De a módszerben és helyi tekintetben eltérő találkozás után mindenki életében biztos és döntő az utolsó Isten-megtalálás, amelyet a végső ítélet ideje teremt. Ez a megismerés és végső találkozás akkor megy végbe, amikor az ember a véges élet korlátjain átvág és a végnélküli életben keresi a mindenható Istent. – Ne higgyétek, hogy ez csak hittudományi megállapítás. Az Úr Jézus lábaihoz ülő Mária megsejtette, hogy csak egy találkozás szükséges... Ezt pedig így lehet tovább szöni: ez a találkozás pedig az Istennel való örök szent találkozás. A mellette dolgozó Márta is azért dolgozik, hogy kedvesebbé tegye a köztük lakozó Krisztus jelenlétét. Ez is szent találkozás, de csak földi találkozás, mely a szolgálat szentségével akarja kiérdemelni és előkészíteni a Krisztussal való örök találkozást. – Az Istennek ez a csodás és végérvényes jelentkezése a halál után valósul, de már a földre is előreveti fényes sugárkérését.

a) Felvillan ez az ember életében oly módon, hogy a földi zarándok az örök élet fénye mellett próbálja mérlegelni a földet, a csillagvilágot... Vagy kisebbre gondolva – mérlegeli a kincset jelentő aranyat... a hatalmas ívben vonuló hidakat... az egek felé törő felhőkarcolókat... Bár megcsodálja nagyságukat, vagy kicsiségben rejlő értéküket, mégis észreveszi, hogy ezek felett mégiscsak úr a mulandóság. – Mikor azonban a nagy mindenséget, az egek felé törő és magasba szökkenő nagy íveit „nagy templomnak” sejtí és az ég felé nyúló oszlopait az égbolttal próbálja határolni, akkor az örök élet szent Pantheonját építi...

b) Ez a csodálatos meglátás és megsejtés már olyan lélekmunkának kezdete, melyben az emberi lélek a földi életben is ezt szorgalmazza, hogy ennek az örök szentélynek örök lakója lehessen. Hiszen az eddigiek inkább képek, élénk rajzolódó képzelet szülte elgondolások. A valóság több ennél! Az ember az örök élet előrevetett fényénél reáésmélt arra, hogy áldozatos Márta lelke munkája és az imádkozó Mária lelke útján már a földön is hozzá kell fűződnie az ég Urához. Jól tudja, hogy az örök tájak felé gravitáló lélek, hogy az Isten örök Pantheonja a Teremtő szent otthona. De azt is tudja, hogy a kegyelemmel telített lélek elérheti és a maga számára is biztosíthatja ezt az életrevet.

c) Az ide való bejutás azonban csak a halál és a temetés után történik. Azután a temetés után, amelynek alkalmával az emberi szemek és fülek nem tudnak mást, mint hulló könnyek részvét-siralmát és búbanatos melódia énekét... Csak igen kevés ember lelke előtt csendül az az angyali melódia, melynek alapütemét ez a diadalfelkiáltás adja: „Tárljatok fel, hatalmas kapuk, tárljatok fel, örök kapuk, hadd vonuljon be a dicsőség királya!” (Zsolt. 23,7). Sokan nem hallják ezt az angyali éneket. De akinek lelke Istent keres, aki az élet értékelésében Istenre talál, és aki Istenben megnyugvásra lel, annak

lelkében visszhangra talál ez a titokzatos ének. Megérzi, hogy miért örömtű a földi élet pillérén induló és az örök élet partjára támaszkodó élethídon való célbajutás. – Ez a csodás meglátás azután biztosan eredményezi azt az életet, amelynek vége: az Istennek előttünk való titkos és boldogító megjelenése. Ez az életút azután úgy vezet át a föld átmeneti tájain, hogy a zarándokember a földi kincseket, a vagyont az egek felé vezető Jákob létrájának nézi. Olyan lépcsőfoknak, amelyre támaszkodva az angyalok létrájának mintájára állandó emelkedéssel a Mindenható felé emelkedik. –Íme a harmadik és legteljesebb életgravitáció.

Bef.: A mai ünnep erről szól: a megjelent Krisztus felé zarándokutat járt a pásztor, király egyaránt... Úgy írja le a Szentírás, hogy az angyalok muzsikája, zengő éneke után útrakel az egyszerű pásztor. „...Azon a vidéken pásztorok tanyáztak kinn a szabadban és éjszaka őrizték a nyájukat. Egyszerre csak ott állt előttük az Úr angyala és az Úr dicsősége beragyogta őket. Nagyon megijedtek. De az angyal bátorította őket: „Ne féljete! Nagy örömet hirdetek nektek és az egész népnek: Ma született az Üdvözítő Dávid városában... Hirtelen nagy mennyei sereg vette körül az angyalt. Dicséretet énekeltek az Istennek: „Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség a jóakarátú embereknek” (Lk 2,8-11 és 13-14). – De zarándokutat jár messze kelet királyi népe is. Az egyszerű alázatnak és a kiváló értékek zarándokolása ez Krisztus felé. – De szétszélesedik ez a kép. Szétszélesedik úgy, hogy a nagy zarándokjárást látom minden egyes ember életében. Akinek életében egyszer vagy kétszer, vagy háromszor... végbement az Isten szent jelentkezése, az örök és eleven lendülettel szárnyal az Isten felé. Örök igazságként áll elém az a sejtés, amelyet lángbetűkkel írt az égboltra a Mindenható: Isten velünk! Emmánuel! (Iz. 9.6). Velünk az Úr! A horizontok felé vágató életüstökösök ezt az egy szót írják a lelkek égboltjára: Isten **velem!** Ha ezt megsejtem és élem, akkor boldogan tudok lépni Isten szent útjaira. – Közületek igen sokan, vagy talán mindnyájan igazlelkű pásztorok, vagy készséges lelkű napkeleti bölcsek lesznek, ha az Úr megjelenését fölismerve, a lélekben csengő ének szavát követve az Úr lábai alá alázkodtok. – Ez szent találkozás – a boldogító örök találkozás előkészítése léssen.

3. beszéd: Az emberkasztok

(Erkölcsi beszéd: Az emberiség)

Bev.: Pásztor és király alakja alkotja ezt a szélesen terülő embertársadalom súlypontját, amely magába zárja a föld összes zarándokát. A külső végpontokon belül éljük életünket és szolgáljuk a világot, embertestvért és Istent. Szolgálati ajándékunk is a pásztorlelkek egyszerű sajtódarabja, kis csésze tejcskéje vagy királyok aranya, tömjénje, mirhája. – De az kérdés: az ajándék mennyisége, vagy minősége alkotja-e Isten előtti felértékelődésben az ember igazi értékét?

1. A külső adomány csak földi élet értékeinket tárja Isten elé.

a) Vagyon. Gabona, állat, kincs... Földi értékek.

b) Tudás. Ezt is felajánlhatjuk az Úrnak.

2. Lelkületünk minősége teszi ajándékainkat értékesé.

a) Lélek. Ez Isten lehelete, tehát Istenhez törő.

b) Lélekkincs. Ez Isten erejével növekedő, tehát szintén Istené.

c) Kegyelmi élet. Ez maga az isteni természet, tehát Istenhez tartozó. Ezek igazi életmérők. Ezeket add az Úrnak, és az Úr szívesen veszi.

Bef.: Az alapot, a lehetőséget, az istenivé levés kegyét a Messiás születése hozta... Csak értékesítse és így isteniesítse az ember erejét a jó emberek lelke.

4. beszéd: Királyok zarándokútja

(Erkölcsi beszéd: Királyok és lélekkirályok)

Bev.: Királyi koronák ékesíthetik minden ember fejét.

1. A föld királyai hatalmat keresnek...

A földi király:

a) Uralmat gyakoroló. Díszje – a kincs, hatalma – a rendelkezés. De ez is az Úrtól. „Semmi hatalmad sem volna rajtam, ha onnan felülről nem kaptad volna” (Jn 19,11).

b) De további uralmat igénylő. Jól és sokszor rosszul! Ezért nem az értékek értéke. Ne ilyen uralomra vágyakozzatok!

2. A lélek királyai – hódolásra indulnak.

A királyok királyságától, mert ezt mondja a Mester: „Az én országom nem e világból való” (Jn 18,36). – Ez a királyság Isten fiaivá nemesedés és Isten szolgálatában való boldogság.

a) Ez tette királyokká a „bölcseket”.

b) Ez a királyi lélek teszi istenivé az ember királyokat. Ezeket senki el nem veheti!

Bef.: Királyi lelkek legyetek és Krisztus Király útján diadalmaskodjatok!

5. beszéd: Az Isten találás biztos módja

(Erkölcsei beszéd: Isten találás módja)

Bev.: Dickens: „Christmas Carol” Scrooge zsugori alakja nem találja az égi Kisdedet. És miért? Mert elzárja előtte az arany, a kuporgatott sárga fém az ég sugárcsüvéjének lélekbe hatolását. – De megtalálja, miután kiveti lelkéből a földhöz tapadottság átkát. – Milyen iskola ez nekünk Három Királyok napján?

1. Döntsd le az égi kilátást gátló anyagi érdekeket.

A föld vezethet Istenhez (okok sora!), de el is vezethet Tőle.

a) Elvezet, ha elvakít a fénye.

b) Elvezet, ha kielégülést kínál a kincstára. Ne higgy nekik. Csábításukat törd le és vidd ajándékaidat az égi Atyádnak.

2. És add égi Atyádnak ajándékul minden javadat!

Az áldozatos élet vezet az Istenhez.

a) Áldozat legyen a föld sok kincse.

b) Áldozat legyen lelked értéke.

c) És ajándékosd lésszen a kis Jézus lélekben való születése.

Bef.: Ha nem talál Krisztusra a zsugori „Scrooge mester”, akkor Krisztusra talált az álomlátás nyomán adakozóvá lett „pénzkirály”.

6. beszéd: Kié az Üdvözítő?

(Erkölcsei beszéd: Mindenki Krisztus gyermeke)

Bev.: Lelkünk örök kérdése: kiké az Úr küldötte égi Üdvözítő?

1. Világtájak népegyvelege és királynépe áhítozva keresi.

Az ember útját egy tapogatózás jellemzi: keresi az Istent.

a) Pogányok áldozatában.

b) Tudósok elmélyedő kutatásában.

c) Választott nép – a kinyilatkoztatás fényében. De nem kereső – nincs a földön!

2. Betlehem kis falucskája mindnyájunkat testvériesen egyesít.

De hol található fel? A legegyszerűbb környezetben.

a) Betlehem istállójában.

b) Palesztina útjain.

c) A Kereszt oltárán... Itt megtalálod, és mindenkit – pogányt, pásztort, királyt – testvérré egyesít.

Bef.: Jól jegyezd meg szt. Pál szavait: „Talán csak a zsidóké az Isten, s nem a pogányoké is? Bizony a pogányoké is. Hiszen ugyanaz az Isten teszi megigazulttá a hívő körülmetéltet és hite által a körülmetéletlent” (Róm. 3,29-30). És mélyen véd lelkedbe a naponta mondott „Úr imáját”, amely így szólítja a menny Atyját: „Mi Atyánk” (Mt 6,9).

7. beszéd: Az Urat találó élete

(Erkölcsei beszéd: De mit hoz a Krisztus találás?)

Bev.: Látás és élet két nagy különbség. Reátalálás lehet helyi, értelmi vagy érzelmi, de az élet teljes belegyökeredés és belőle való táplálkozás. Ez az utóbbi a szőlővessző példájának valósulása. Ezért mondja az Úr: „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehettek” (Jn 15,5). – Kérdés: miben jelentkezik ez az Istennel egybeforradozó életforma?

1. Az „isteni élet” megkedvelésében.

Mi ez? Itt igen nagy a belső átalakulás.

- a) Alapvetésben: isteni kegyelem.
- b) Valóságban: isteni szemmel való nézés.
- c) Továbbá: isteni szeretettel való telítés. Magam felé. Embertestvér felé. Isten felé.

A magasabb rendű ember életszintája birtokában. Ennek lényege: az ember a földön jár és az égben él... Már itt a földön is égi örömöket érez, mert a földön is a természetfeletti forrásból merít. „Ha ismernéd Isten ajándékát és tudnád, ki mondja neked: Adj innom, inkább te kérnéd őt, és ő élővizet adna neked” (Jn 4,10).

2. A szóró kezek áldozatosságában.

Ez pedig az élet kifelé való tevékenységét hirdeti. A kéz csak jelkép, az adás a döntő. – Mit ad?

a) Anyagi javakat. „Amennyire csak tudsz: irgalmas légy. Ha bőven lesz, bőven adj, ha szűken lesz, arra törekedjél, hogy a keveset is szívesen nyújtsd; így ugyanis jó kincset gyűjtesz magadnak a szükség napjára, mert az alamizna megszabadít minden büntől és a haláltól, és nem engedi, hogy a lélek a sötétség homályába kerüljön (Tób.4,8-11).

b) Lelki kincseket... Itt a tanításra kell gondolni.

c) Szellemi értékeket... Itt pedig a kegyelmi életet kell szorgalmazni.

Bef.: Lám! Valójában a hódoló királyok és pásztorok életének egybekapcsolói. Olyan életek, amelyek királyiak –lelkükben, de alázatosak – életükben. Végül: adakozók – önmaguknak, embereknek, Istennek!

8. beszéd: „Isteni látogatások” – új életfakadások

Bev.: Elmúlik-e életünkben a régi Isten látogatás? Azt is mondhatnám: elmúlt-e az élet sok jó cselekedete? Nem! Ezek **beszédes tények**, még akkor is Istenhez segítők, ha Istent feledve más útra térünk volna a betlehemi útról. –Élő halottá válhat-e az Isten látogatta ember?

1. Isten látogatása az örök élet záloga. Esetleg csak ködbe úszó élménnyé válhat, de mint **élet-élmény** marad.

Legalábbis nyomai élnek. Ezek: emlékek... tervek... lendülések... esetleg elesések...

2. Az ember sok cselekedete az örök élet szerzője.

a) Isten feltámasztja a múltat, ha az Isten látogatásra tárul a lélek.

b) A múlt temetője a jövő bölcsője (Doctrina catholica).

Bef.: Isten látogatását **fogadja** és **életté** alakítsa az ember!

9. beszéd: Az Isten keresés evangéliumi útja

(Erkölcsei beszéd: Az Istenre találás útja)

Bev.: Hogyan tanít az Evangélium Krisztust találás útjára?

1. A felfigyelő lélek útján.

Ezt a nagy vágyat (Krisztus keresés!) érzi az ember. – A felfigyelő lélekben mi megy végbe?

a) Minden életrezdülésben Isten jelentkezését keresi.

b) És minden lélek gazdagodásban Isten ajándékát veszi.

c) Minden erővel a szellemi élet kibontakozását erősíti.

2. Az alanyi megindulás útján.

De a tárgyi mozzanatok külön kiemelendők.

a) Ad kegyelmet az Isten.

b) Dolgozik – a másik érdekében is – a szóró ember. Mi ez? Röviden ennyi: az Istenből kiinduló életáram átvezetése, és így mások életének megemelését szolgálom.

Bef.: Bizony, az Úrra találás a felfigyelő és Istentől vettek átadóinak ajándéka.

10. beszéd: Krisztus és a köré sereglő lelkek

(Erkölcsei beszéd: Krisztus társaságában)

Bev.: Angyalt halló pásztorok és csillagot látó királyok képe jelenik meg előttem. Bennük az embert látva azt kellene mondani: az emberi szempár égre feszülő. – Mindenki ilyen; de a köd, a sötétség fátyolt von az égre, és a földi ösztöndalok lefelé húzzák az embert a földre. – Innét van az, hogy az „ég Ura balgája” – a földanya szolgálójává süllyed. – Mégis, ki tudja megtalálni a földi életben is a

Krisztust?

1. A kutató szellemű királyi ember.

a) Talán ingadozik.

b) Majd mélyebbre hatol. Tudást akar, és újabb és újabb problémába akad. A lelki mélyreszállás – misztikus világok fenséges szentélyét adja. Ez szentéllé lesz. „...keressétek Istent, hátha rátaláltok, míg utána tapogatóztok, hiszen nincs messze egyikünkötől sem. Benne élünk, mozgunk és vagyunk” (Ap.Csel. 17,27-28).

c) Azután „fényvetést” talál. Ilyen a kegyelem. Hogyan jelentkezik? Az Írás szerint az eredete: „A szél ott fúj, ahol akar. Hallod zuhogását, de nem tudod honnan jön és hová megy” (Jn 3,8). – Huysmans-t a gregorián ének ragadta meg. Pázmányt a fűszál. Adyt Isten kegyelme, az életbeérés. Ez igen nagy kincs! Nem elaggott gyarlókra, hanem beérett nagyokra kell gondolni. – Figyelem! A gyermek dogmatikus, az ifjú szkeptikus, az öreg kritikus!...

d) Végül Istenre talál. Mert nyomozva halad. – Verebélyi professzor, volt rektor élete belső küzdelme után gyönyörűen beszél arról, legyen örök vendégetek a mi Urunk Jézus Krisztus! Strindberg halálos ágyán eltolta a saját könyveit és azt mondotta: „egy könyv van és ez a Biblia!”

2. És az alázattal hajló pásztoember.

De nem minden ember életútja ilyen.

a) A föld egyszerű népe egyszerűbb, mert Isten így irányítja. A föld egyszerű népe ősi lendülettel érzi, merre van hazája. Ez hallja – az angyalok dalát. Ez érzi – a lélektavasz illatát. Ez igényli – az életteljesség gazdagságát, és így: ősi lendülettel tör a Végtelen felé.

b) A lélekben törtek egyszerűvé szerényedtek... Figyelem! Kik találják a Mestert? – Bábel népe? (Solness építőmester – Ibsen). Nem! Nem a gőgösök! Olyan életjegényék, akik már reádöbentek arra, hogy csak az ég segítségével érik az egeket. „Übermensch” helyett „Seelenmensch”.

Bef.: Így nemcsak találók, hanem – Vele élők. Ez pedig a legnagyobb „Epifánia”. Nemcsak fény, hanem élet.

11. beszéd: A választottak Isten várása

(Erkölcsi beszéd: Istent vár az igaz ember)

Bev.: Mi után áhítozik az ember? A „föld embere” a földieket és ösztönös javakat keresi, de a királyi lelkületű bölcs az égiet áhítozza. – Mit tesz tehát?

1. Égi jeleket keres.

Mik ezek?

a) A „napkeletiekénél” – csillag.

b) A mai embernek – a kegyelem fénye.

2. Hogy Istenre találjon a lelke.

a) Jól érzi, hogy Tőle jött.

b) Jól érzi, hogy Felé tör.

c) Jól érzi, hogy Ő a boldogság.

Bef.: Mit tár fel a lelke? A nagy-nagy jóakaratot, amely az Isten kegyelmével az Istenre találás eszköze.

*

Ez a beszéd reáépíthető:

a) Az Istent nem találó hangoskodók életére. – **Alkalmazás:** Istent a kereső találja.

b) A nagy megtérők bármelyikének életére. – **Alkalmazás:** eleven sodródással sodródni az Isten felé (Huysmans, François Coppée, Claudel...).

*

12. beszéd: Adhat-e valamit az ember az Úrnak?

(Erkölcsi beszéd: A „Visszafizető ember”)

Bev.: Mi a nagy és kis világ? Végül is a Teremtő élő koszorúja. Dicsőítője a Teremtőnek! – És így

adhat-e valamit az ember az ég Urának?

1. Mindent Tőle kapok...

- a) A világot, amely otthon.
- b) Önmagát, ami Isten képe.

2. Mindent Felé fordíthat...

- a) Így Isten adta célokra használhatja a világot.
 - b) Az Isten adta életkép tökéletesítésén fáradozhat.
 - c) És az Isten adta életkép istenítésével kopogtathat.
- Bef.: Íme! Így mindent vett és mindent adott az ember!

13. beszéd: Az ég Urának földi Betleheme

(Dogmatikus beszéd: Isten otthona)

Bev.: Égi Atyánk országa a lelkek világa, ahol boldogság az élet tartalma. – De vajon az egek Urának kizárólagos otthona a mennyek országa?

1. Az ember lelke isteni otthon.

- a) Itt él – a Szentlélek Isten.
- b) Így lesz boldog – a földi ember.

2. Itt hódolhat Ura előtt a „föld ura”.

- a) A lélek szentélyébe csak egyedül léphet be.
- b) A lélek szentélyében csak egyedül találunk Istenre.
- c) A lélek szentélyében csak egyedül hódolhatunk Istennek.

Bef.: Hol lakik tehát az Isten? – Az én lelkem egyszerű Betlehemében.

14. beszéd: Az Istenre találók örömnépe

(Erkölcsi beszéd: Az Üdvözítőt találók öröme)

Bev.: A hódolásra induló bölcsek öröme: a csillag nyomán reátaláltak a betlehemi Kisdedre. – Milyen öröme hangolódik a mi lelkünk, ha reátalálunk az édes Üdvözítőre?

1. Elködösödnek előttünk a múlandó pompázások.

2. És égi fénybe vonódnak az örök és isteni életmozzanatok.

Bef.: Miért? Mert Istenben mindent megtalált az ember. Jelenléte boldogság, és az áldozathozás öröm, derű, vigasz.

15. beszéd: A boldogan hódoló ember

(Erkölcsi beszéd: A boldogan hódoló) (Ez az előző beszéd befejezésének beszédé alakítása)

Bev.: Az áldozatos hódolat igen könnyen szolgálai alázkodásnak tűnhet fel. –De Isten előtt nem így hódol az ember. –Hát hogyan?

1. Szeretet – az egybefonódás lánc.

2. Szeretet – a hódolatnak lendítője.

3. Szeretet – az életboldogság egész tartalma.

Bef.: Ez a hódolat az Atya és fiának örök szeretete.

16. beszéd: Az „Epifánia” csodája

(Dogmatikus beszéd: Az Isten jelentkezése)

Bev.: Mit hirdet az Epifánia? Röviden: Isten megjelenését. – Kérdezem: hogyan jelent meg előttünk az Isten?

1. Képben – az ember lelkének Valóságában.

Mindennek előfutama a világ, amely Isten felé utal, de valóban az emberben magában megtalálható az Isten. – Hogyan?

a) Értelem fénye útján, amely Isten ereje.

b) Akaratunk szabadsága útján, amely az Isten vetülete.

c) A Végnélküliség útján, amely a Végtelent közelítő ajándékok ajándéka. Mindez az Isten jóságá-

nak és hatalmának eredője.

2. Istenember alakban – a karácsonyi éjszakában.

a) Ezt Isten ígéri (Ősevangélium).

b) Ezt a próféták előre jelzik (Izaiás, Mikeás, Dávid, Dániel...).

c) Ezt az angyalok hirdetik és a hódoló királyi bölcsek imádják. Mindez Isten végtelen szeretetének az eredménye.

Bef.: Íme, így jelent meg előttünk az Úr!

17. beszéd: Az eget „néma” beszéde

(Dogmatikus beszéd: Beszél az ég!)

Bev.: Néma-e az ég Ura a föld embere felé?... Vagy beszél-e az Úr a földre küldött gyermekeihez?

1. Beszél – az ember ősi vágyaiban.

2. Beszél – a Messiást előkészítő kinyilatkoztatásban.

3. Beszél – a betlehemi Kisded megjelenésében.

Bef.: Szól az Úr! Csak hallgassa az ember! – „...többféle módon és különböző módon szolt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz” (Zsid. 1,1).

18. beszéd: A csodák légkörében

(Erkölcsei beszéd: A Karácsony hitében élő ember)

Bev.: Régi mese jut eszembe, amikor a mai ünnep hódoló és boldog emberei, a napkeleti bölcsek jelennek lelki szemeim előtt. A mesének címe: „A boldog ember inge”. Olyan mese ez, amely arról szól, hogy élettartalmat és boldogságot talál az az ember, aki magára öltheti ezt a varázslattal áldott „boldog ember” fehér gyolcsingét... A mese világa távol jár tőlem, amikor azt a kérdést vetem föl: vajon van-e olyan lélekátöltözési lehetőség, amelynek birtokában mindig hódoló és boldog lesz a föld zarándokembere?

1. Az lehet ilyen, aki élő hittel néz Betlehem felé...

Az ember boldogságának első és alapfeltétele, hogy olyan világszemlélete legyen, amelyben kapcsolat található az ég és az ember között.

a) A földhöz tartozandóságunk kézenfekvő, de az éghez kapcsolódásunk biztatóan megemelő... A föld ugyanis kenyérünk termője, italunk csordítója, értelmes lelkületünk munkáltató területe, sok boldogságunk forrása, de nem lelkünk teljének a betetőzése. A Mester is erre int: „Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de lelke kárt szenved? Mít is adhatna az ember cserébe lelkéért?” (Mt 16,26). Majd más helyen: „Ti keressétek elsősorban Isten országát s annak igazságát, és ezeket is mind megkapjátok” (Mt 6,33). – Olyan sokat kapunk ugyan a földből, hogy hálával gondolunk a nagy Rendezőre, de valami módon fáj nekünk, hogy mindez az idő rabszolgája, amely egymásután rabol el minden szépet és beleörvénylik a „múlандóság tengerébe”.

b) Nekünk valami nagyobb kell. Mi azt szeretnők, ha az élő Isten a szeretet élő kapcsolatával fűződnek hozzánk. Ennek az égi vágnak a gyökere a Teremtő adta égbe vágyás, az Evangélium biztosította Megváltó várás. Az ember lelke égre feszülő, hogy a lélek a csodák létráján, a szeretet áramló sodrásával odafűződjék a szerető Isten örök világához. –Hallgassuk csak az Írás szavát: „Uralkodókat taszít le trónjukról, de fölemeli az alázatosakat” (Lk 1,52). – Így Betlehem kilép a kis faluk tömkelegéből és a világ központjává magasztosul, mert ott született a világ Megváltója. „Betlehem kis falucskában...” – éneklí a kis iskolás...

2. És az lesz ilyen, aki vágyó lélekkel tör az istenivé alakulás felé.

De a Betlehem felé való tekintés hogyan lesz a boldog birtoklása?

a) Ez csak kezdet, azaz az első lépés. Lélektisztulásnak is mondhatnám. Lelki igények vágyának is nevezhetném.

b) A második az isteni kegyelem leesdése. Ez kérés.

c) A harmadik pedig a belső átalakulás. Ennek alapja az isteni természet, amely a kegyelmek kegye; kivirágzása pedig az isteni élet, melynek sodrító ereje a szeretet. Egeből indul – a személyes Szeretéből és földön lélekbe szállva emberéletet gazdagít.

Bef.: Hogyan ölthetjük magunkra a „boldog ember ingét”? – Úgy, hogy elevenné tesszük ma-

gunkban azt az Isten adta szent hitet, amely azzal a tudattal bátorít: Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). – Ez a tudat olyanná teszi az embert, hogy mindenben Isten döntését, vagy legalábbis megengedését látja és így a biztos Gondviselés irányította élet zarándoka. – Lelkünk Betlehem felé fordul, ahol az isteni Gyermek azt hirdeti: éretted szállt le az ég a földre! Járj tehát biztos léptekkel a földet taposva – az egek útján.

19. beszéd: A „három király” nyomdokain

(Pedagógiai beszéd: A példa ereje)

Bev.: Máté evangélista szövege írja le a „három király” látogatását, amelyről előre szól Izaiás próféta mondván: „Népek jönnek majd világosságodhoz, és királyok a neked támadt fényességhez... Elborít majd téged a tevék áradata, Mádián és Éfa dromedárja; valamennyien Sábából jönnek, aranyat és tömjént hoznak, s az Úr dicséretét hirdetik” (Iz. 60,3 és 6). – Csillag a vezérük, áldozatos a lelkük. Hogyan lehetünk Kelet királyainak méltó unokái?

1. Ha imádásra indulunk – a lélekcsillag fénylobbanása után...

Mert a lélekben is fellobban az Isten tüze. Igaz minden emberre nézve:

a) Az első – a csillagfény felfogása. Isten természetünkben fellobbantotta az „égieket” kereső fénycsóvát. Mindenkinek valóságban is szól ez az igazság: „Kelj fel, ragyogj fel, ragyogj fel, Jeruzsálem, mert eljött a te világosságod, s az Úr dicsősége felragyogott fölötted” (Iz. 60,1). Csak figyelj erre! Szülők, tanítók, lelkiatyák, megindító események, tudományos meglátások, mind fények...

b) A második a fénycsóva ragyogásának értelmezése. Látni annyi, mint észlelni, de értelmezni annyi, mint magamra alkalmazni.

2. Ha a királyok csillaglátása – csillagkövetés léssen...

„Hol van a zsidók újszülött királya? Láttuk csillagát napkeleten és eljöttünk, hogy hódoljunk neki” (Mt 2,2). – És mi követjük-e az Isten adta fényeket?

a) Kövessük ezt odaadó lélekkel!

b) És eljutunk az isteni Kisdedhez. – A Kelet királyairól így ír az evangélista: „A házba lépve, ott látták a gyermeket anyjával, Máriával, és leborulva hódoltak neki” (Mt 2,11). – És mi imádjuk-e a megtalált Messiást? Mert ez a kötelessége az Istent találó embernek.

Bef.: **Csakis** így leszünk a „három királyok” követői.

20. beszéd: Csillag és örök Csillag

(Dogmatikus beszéd: Az élet Ura)

Bev.: Szt. Gergely pápa beszéde jut eszembe (10. Hom.), amikor a csillagok és az ég egyetlen Csillagára, az Úrra gondolok. A Betlehemről azt mondja a nagy pápa: a csillag jött a Gyermekhez és nem a Gyermek ment a csillaghoz. Mintha arról szólna a bölcs beszéd: mindent az Isten irányít, és így a csillag is Istennek hódol. – És a mi életünkben?

1. Az ég csillagai csak világitanak.

Az Isten teremtő tette a csillagvilág teremtése. „Mondá továbbá az Isten: Legyenek világítók az ég boltozatán, s válasszák el a nappalt az éjszakától, jelezzék az időket, világosodjanak az ég boltozatán s világítsanak a földre. Úgy is lőn” (1Móz. 1,14-15).

a) Utat mutatnak életéjszakában. Ember éjszakáin ők a mi mécseseink. Költőink gyönyörűen zengenek róla... Gyermekképzületben angyalkezek lobbantotta szent tüzek... Valóban izzó, vagy más csillagtól fényt kapó fénysugárzások, illetve vetületet adó égitestek. – Hatnak-e az emberre? Bizonyára: igen.

b. De nem fátumszerűen kötnek az életszolgálatban. Az asztrológusok –a csillagok hatásáról beszélnek. De a csillagképeket készítő és ebből jövendőelő horoszkópok életet irányító tárgyi okokat keresnek, ahelyett hogy személyes indítást hoznának.

2. Az örök Csillag előtt azonban velünk együtt hódolatot mutatnak.

Mindnyájan Isten meghívottjai vagyunk. „...Ezek közé tartoztok ti is, Jézus Krisztus meghívottjai” (Róm. 1.6).

a) Isten irányítja útjainkat. Hit az életünk fénye. „Én vagyok a világ világossága. Aki engem követ, nem jár sötétben, hanem övé lesz az élet világossága” (Jn 8,12). Hit az életünk tartalma. „Az igaz a

hitből él” (Róm. 1,17).

b) Isten előtt hódol minden „embercsillag”. Csak készségesek legyünk a hódolatra.

Bef.: A nagy pápa szavát így értelmezzük: hódolatos utat jár a csillagmilliárd, és Istent imádó utat jár az emberiség.

21. beszéd: Az ember ajándéka – az égi Ajándéknak

(Erkölcsi beszéd: Az ember hálája)

Bev.: Emberi természetünk egyik lélekvirága: a hála. A Mester **maga** is ezt követeli, mert élénken nehezményezi a tíz meggyógyult poklos kilencét, azért, mert a tíz meggyógyult poklos közül csak egy akadt, aki hálát mondott a vett jéréért. „Nem tízen tisztultak meg? Hol a többi kilenc? Nem akadt más, aki visszajött volna, hogy hálát adjon Istennek, csak ez az idegen?” (Lk 17.17-18). – De van-e az emberi életnek nagyobb jótéteménye, mint az isteni Kisded földi megjelenése? Végül is Maga az Isten, aki szeretetétől indítva, emberiségünk természetét vállalva, üdvösségünk záloga lett.

1. Ajándékaink – a föld kincsei.

Az ég legnagyobb ajándéka tehát a betlehemi Kisded, Felé kell fordulnunk a föld minden kincsével – állapíthatjuk meg először.

a) A Karácsony olyan égi ünnep, amely a szeretet legbősegebb kiáradása. Megnyílik az ég, földre száll az Úr és magához öleli a föld szegény emberét. A csodák éjszakája ez az éj!... „Feláldoztatott, mert ő maga akarta...” (Iz. 53,7)... Végül is mit adott az ég? Önmagát tárta a föld felé, hogy felébressze, felékesítse és Magához emelje a földi embert. Van-e ennél nagyobb ajándék? Ha élénk szórják a föld minden aranyát... hódolatos lesz a föld minden embere... akkor is csak a múlandó világ a mi birtokállományunk. De ha a miénk a betlehemi Kisded, akkor a miénk az Isten. Miénk az Isten, aki mindig övéinek tudott minket.

b) Ilyen ajándékvétel után milyen legyen a feléje közeledő ember? Gazdagon ékített, terhelten terhelt, szóló gesztussal áldott – ajándékozó. – Nézzétek csak a szegény pásztornépet. Az Írás szavai szerint: „...Miután az angyalok visszatértek a mennybe, a pásztorok így biztatták egymást: „Menjünk át Betlehembe! Hadd lássuk a történeteket, amiket az Úr hírül adott nekünk. Odasiettek és megtalálták Máriát, Józsefet és a jászolban fekvő kisdedet” (Lk 2,15-16). – A nép hite és áhítatos játéka szerint sajtot, kenyeret, tejet, báránykát vitt. A földre szállt emberi természetbe oltott áldott isteni Kisdednek a föld eledelét adja... – Nézzétek csak a gazdag királyi bölcseket. Ezek az Írás szavai szerint aranyat, tömjént és mirhát hoznak. „...Aztán fölnyitották kincsesládájukat és ajándékot adtak neki: aranyat, tömjént és mirhát” (Mt 2,11). Ők az Istent imádják hódolattal és a földi Krisztus Királyt halmozzák el ajándékaikkal. Isten imádságra jönnek, az Isten elé kívánczó ajándékokat, a föld legnemesebb ércét, a fák illatozó tömjénét és az áldozatosságot jelképező mirhát – a földre szállt ég Urának hozzák. Földi ajándékok javát – az ég legnagyobb Ajándékozójának.

2. Értékesebb ajándékaink – a lélek virágai.

És ezeket hogyan tudjuk Krisztus elé juttatni?

a) Először magunkban kivirágoztatjuk. Ezek az erényvirágaink.

b) Azután koszorúba fonva egek Ura lábához fektetjük. Ez a felajánlás áldozata.

c) Végül örök színpompájukkal az Úr oltárát díszítővé kínáljuk. De mi csak kínáljuk, és Urunk örök virágzó, pompázó gyönyörűséggé nemesíti. Ezek az ajándékok ajándékai. – Valóban mi ez? Az emberszemély isteniesített lelkének egekbe emelkedése.

Bef.: Befejezésül kössük gondolatainkat a „tarisznyás ember” képéhez. – Az Istenhez járuló könyörgő igen helyesen így rajzolódik: üres tarisznyába várjuk az ég ajándékait... Szegények vagyunk, tehát kérve kérünk. – Ez az „üres tarisznyás” képe. – De a mai ünnep, az ég legnagyobb Ajándékának vétele és ünnepe a „telt tarisznyás” embert juttassa a betlehemi Kisded elé!... Most vigyük ajándékaink lelki értékét a kis Jézusnak! – Mi legyen ez? Minden, ami földi érték, de mindenekfelett ami lélekvirág... Aranyvirág Ő, – a lélekvirág koszorúivá legyenek a földi emberek!...

22. beszéd: A „csillag” nyomán...

1. Felvillan a lelki fénygyújtásban.

2. Fellobban az isteni tanításban.

23. beszéd: Az arab föld kincseinek zarándokútja

1. **A betlehemi Kisded elé alázódik a föld aranya, tömjénje és mirrhája.**
2. **Hogy mintájára a Kisded elé boruljon az aranylelkű, tömjén illatú és mirrhásan szenvedő égi emberkövet.**

24. beszéd: A mi ajándékaink

Bev.: Menjünk el Betlehembe. Angyalok hívnak. – Mit vigyünk?

1. A föld kincseit, amelyek jelképesek.

Arany... tömjén... mirrha...

2. A lélek szeretetét, amely örök érték.

Bef.: Így örömmel fogad az Istenember.

25. beszéd: Kezek és lélek?

Bev.: Milyenné kellene lennünk a betlehemi Kisded közelében? Jelképesen így felelhetnénk:

1. Szóró legyen a kéz.

a) A pásztoré is ilyen.

b) A bölcské is ilyen.

2. Királyi legyen a lélek.

a) Mint a pásztoré... (a hit útján)...

b) Mint a királyi bölcsé... (kutatás és kegyelem fogadás útján)...

Bef.: Valóban olyan ember legyen mindegyikünk, akinek istenien gazdag a lelke és bőségesen szóró a keze...

26. beszéd: Karácsonyfák – örök emlékeztetők

(1957)

Bev.: A kis karácsonyfa örök jelkép. – Mit jelképez?

1. Az égi szeretet ajándékát.**2. A földi szeretet szórni tudó bőségszaruját.**

Bef.: Így állítsuk és ezt tanuljuk tőle...

27. beszéd: Az égi hangok felhangolásával...

Bev.: Reátekintve a Betlehemre, ismét kérdezzük: miképpen tehetjük meg Karácsony és Újév ünnepe után a második lépést a betlehemi Kisded követésében: – A felelet ez léssen: **az égi hangokra rezonáló felfigyeléssel.** – De mik ezek?

1. Átzeng a pásztortanyán – az égi hangok dala.

a) Hallhatja mindenki... Szól az Úr – természetben, kinyilatkoztatásban, **egyéni** hívásban...

b) De a **pásztorlelkek** alázata indul imádásra. – Ilyenek legyünk!

2. Átzuhan az égi indító Erő – az isteni igazságok fényözönében.

a) A tudós nép is Istent keres... Sokszor eltévelyednek... De a látást gátló fellegeket elúzi az isteni kegyelem.

b) De az égi fény – visszahozza őket... (Lásd: megtérő nagy tudósok!). – Már látnak!

3. Átzuhan a szenvedés nehéz viharainak erejében.

a) Látszólag letör.

b) Valóban Hozzá vezet.

Bef.: Egy hasonlat. Azért, hogy jól foghassuk a gondolatot. A források vize lankák felé tör... De valóban a nap csókjára, a zefir simogatására magasságokba jut. Egy **az élő – forrás** is. Ki így, ki úgy... De igaz léssen: „egy akol lesz és egy pásztor” (Jn 10,16).

d) alcsoport: Diákbeszéd

1. beszéd: Karácsonyi emlékezés Vízkeresztkor

(Erkölcsi beszéd: A karácsonyi ajándékok)

Bev.: Vízkereszt napján a karácsonyfát lekopasztották a torkos gyermekek. Túlevelű ágai kopszon húzódnak meg az előszoba zugában, vagy talán már lánggá lobbantotta a ház gondos asszonya... A játékok összetörve, a képeskönyv széjjeltépve hevernek a gyermekszobában. Vége a Karácsonynak. Szép volt, de annak is vége! – De vajon csupán az arany dió, a piros alma, a szaloncukor, az égő gyertya volt-e a Karácsonyom? Ez volt az egész, ami öröme hangolt nagyot, kicsit egyaránt? Óh, milyen kicsinyes öröm, ha csupán ezek a csillogó tárgyak lógtak a karácsonyfánkon! – De volt ott még más is! Csakhogy olyasmi, amit nem lehet észrevenni egyhamar szemmel, nem lehet megízlelni szájjal. Olyan valami, amit csak érezni lehet és érzett is mindenki még öntudatlanul is. – Az a kérdés: mit vetünk Karácsony szent estéjén, és honnét áradt ez a szent ajándék?

1. Az ajándékok sora várt reánk.

a) Mikor beléptünk a díszes szobába, kigyúltan égtek a karácsonyfa gyertyái. Odaléptünk a zöld fa alá, és a mi jó atyánk átadta ajándékainkat, s akkor feléledt lelkünkben a szeretet tüze. A mi kedves szüleink iránt érzett szeretet tüze, kik ilyen kedves meglepetésekkel kedveskedtek nekünk. Megcsóoltuk azt az áldott kezet, amely keserves fáradtsággal szerzett annyi jót nekünk és ígéretet tettünk, hogy jó és komoly viselkedéssel próbáljuk meghálálni fáradozásukat. Ez a legszebb ajándék: a gyermeki szeretet ajándéka.

b) Azután elgondoltuk, hányan nincsen karácsonya. Hányan nélkülöznek. Pedig ők is emberek!... Özvegyek... Árvák!... (a háború özvegyei és árvái!). S a kis szívekbe belopódzott valamelyes meleg érzület. Az együttérzés érzülete és a felebaráti szeretet tüze. És ennek nyomán sok-sok kisebb lemondás révén lett másoknak is karácsonyi ünnepe... Az egyik kisfiú játékaról mondott le, a másik a cukorkák feléről, a harmadik kis képeskönyvéről mások javára. Olyan dolgokról, amelyeket máskor testvérének sem adott volna. De most, Karácsony este, a szeretet estéjén mindenkinek lelkét átjárta a szeretet, a felebaráti szeretet ajándéka.

c) Azután énekeltünk és imádkoztunk. Ilyenkor más az ember. Még a durvább kérgű emberek is megolvadnak és gyengédek lesznek. Melegség járja át a szíveket, hála a jó Isten iránt. Felőttek a kicsinyekkel együtt imádkoznak. Hálás mindenki az ég sok kegyelméért. A lelkekbe belopódzott az isteni szeretet tüze.

2. És mindez honnan szállt hozzánk?

a) Az első Karácsonyból! Abból a Karácsonyból, amelyben az Istenember szállt le a földre. „A nép, mely sötétben járt, nagy fényességet lát... Gyermekek születnek ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk” (Iz. 9,2 és 6). Ezért zengi a Zsoltáros: „Örvendjenek az egek, ujjongjon a föld, zúgjon a tenger s ami azt betölti; vigadjon a mező s mind, ami rajta vagy, ujjongjon az erdő minden fája is akkoron az Úr előtt, hogy eljő” (95. Zsolt.11-13).

b) Az első Karácsonyt az isteni szeretet készítette. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda” (Jn 3,16). Ez a nagy Szeretet szállt le a földre és járta át az emberek lelkét. – Az Advent „Rorate”-t énekel. A Karácsony megérkezést ünnepel. Mindkettő az egek felé fordul, mert az ég harmatját az égből várjuk és az Ige földre szállását az ég különlegesen nagy, mindennél nagyobb kegyének tekintjük. Az ember üdvösségét nem adhatja meg a föld... Ez csak kenyeret ad... Nem adhatja meg a tudomány... Ez csak fénysugarat vet... Nem adhatja a szépség... Ez csak az örök Szép felé fényesít... Az ember életének igazi tartalmát csak az Isten adhat, akinek csodás szeretete a Karácsony teremtője. – A szent éjszakán még nem volt karácsonyfa, de megvolt a Karácsony legnagyobb ajándéka: az egymást és az Istent átölelő Szeretete.

c) Ez az ajándék azután itt maradt 2000 éven át. Tehát ezt is Krisztus készítette. Mindenki nyer és mindenki kap belőle. Évközben is. De a karácsonyi szent estén előmlik a világon. Mindenkit megérint, mindenkinek szobájába száll, karácsonyfáján van, lelkében lakozik. – Nagyon természetes, hogy az egek ajándéka mindenkié, de az ajándék birtokba vétele és használata egyeseké! Mindenkit a maga terve szerint, lelke szerint, úgy, hogy beállhat a megváltott nemzedék díszes galériájába. Aki távol marad, annak szemében jelenség az égbolton átvágó betlehemi csillag. Annak lelkében lehet egy az Istenhez közeledés ábrándos képe, de sohasem lesz élet, krisztusi élet – az ég ajándékaként földre szállt Istenember! – Ő az életajándékot hozó és a kicsi játékadományokat küldő. Ezt pedig azokon a követe-

ken át küldi, akikhez a legerősebb a testi-lelki kapcsolatunk. Ezek a szülők. – Ide kevés a gögös tudás. Az „öntelt kutatás”. Itt alázat kell, amely pásztorként hajt térdet. De miért a betlehemi Kisded előtt? Azért, mert az ember vágya Őt keresi. Isten prófétái Őt hirdették, és isteni életével, csodáival igaznak mutatta amit vártunk, amit hallottunk és amit Krisztus életében láttunk. „Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk, s a fejedelemség az ő vállára kerül” (Iz. 9,6). Olyan hatalom ez, amely nekünk is a fogadott fiúság kegyét adja. „De amikor elérkezett az idők teljessége, Isten elküldte Fiát... hogy a fogadott fiúságot elnyerjük” (Gal. 4,4 és 5).

Bef.: Honnan tehát minden igazi ajándék? Az egek Urától, az égi Atyánktól. Csak a jelképek szolgálata a szerető emberi lélek kiáradása... Visszaemlékezve Vízkereszt ünnepén, a karácsonyfát már megfosztottuk díszétől. Elégettük. Az ajándékokat eltörtük... De a család, embertárs és Istenszeretet ajándékát érezzük a szívünkben. Ez a nagy ajándék pedig nem a vásárok gyarló portékája, hanem – teljesen igaz a drága, ártatlan nemzedék gondolata – Isten küldötte égi ajándék. Legyen bennünk maradandó, de csak addig, míg a szent este titokzatos fénye világít? Ne csak akkor, mikor ma az ünnep elmúltával emlékezünk, de égjen és éljen mindig a lelkünk mélyén. – Vízkereszt kívánságunk valósuljon az egész évben és egész életben: szeretnénk örökkévalóvá tenni az égi ajándékot, mindig boldogítóvá a karácsonyi hangulatot. Tehát itt az alkalom, a mód erre. Ha elfogadod, örökkévalóvá teheted magadban a mennyei Kisded igazi ajándékát: az ember és Isten szeretet égi lobbanó lángolását...

2. beszéd: Lélekszeggel nézek vissza a Karácsonyra!

(Erkölcsi beszéd: A Karácsony lélekajándékai)

Bev.: Hosszú időn vártuk és ma már elmondhatjuk: elmúlt a Karácsony. Kialudtak a fenyőfácska lobogó gyertyái, lefogyott a karácsonyfa almája, arany diója. Talán összetörték a különböző játékszerkeket, amit gondos és szerető szülői kezek révén küldött az isteni Kisded. – Íme, ilyen rövid ideig tartó örömet hozott nekünk a Karácsony... – De hibáznék, ha azt mondanám, **csak** ezt hozta nekünk a Karácsony. Talán csak így igaz a mondás: egyeseknek csak ezt hozta a Karácsony. Azoknak, akik ebben az ünnepben nem láttak mást, mint az aranyzászlós karácsonyfát, akik nem kutattak más után, mint a fa tövében lefektetett ajándékok után. De akik mélyebben járnak, akik messzebb tekintenek, azoknak nem csak ezt hozta és nem ily rövid időre szóló ajándékot hozott, hanem olyant hozott, ami hosszú ideig el-tart.

1. Nekem a szeretet kincsét hozta.

Ha visszagondolok a szent estére és odagondolom magamat a kis karácsonyfa elé, rámutathatok azokra az ajándékokra, amelyek ott lógtak, de amely elkerülte figyelmünket...

a) Mintha látnám, mint álltátok körül azt a kis fácskát, mily örömmel tekintettetek a ragyogó agyalfejre, amely a fa tetején díszelgett, hogy kerestétek a képeskönyveket, vagy a komolyabbak az út-leírásokat... hogy ragyogott szemetek az örömtől, a hálától gondos születek iránt, s hogy rátok vetítette fényét az a titokzatos ajándék, az égnek nagy ajándéka: a Megváltó érkezése! – Még az ott csüngő cukorkák minden egyesére mintha ez lett volna vésvé: égből küldetett útnak, hogy a földi szeretet fogadja emlékeztetőnek!...

b) Talán nem látjuk ezt földi szemmel, de láthatjuk égi áldással áldott kegyelmi tekintettel. Figyeljük csak meg, hogy milyen csodálatos kegyről szól a Karácsony ünnepének szentmiséje, vagy Vízkereszt ünnepe. „Gyermek születik ugyanis nekünk...” (Iz. 9,6) – mondja az első... „Íme eljő a seregek Ura” (Mal. 3,1). Majd így folytatja az Írás: „Tiéd a gazdagság, tiéd a dicsőség, te uralkodol mindenben” (1Krn. 29,12). Az Ószövetség ihletettjei előre jelzik azt, amit az Újszövetség így jellemez: „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,1-2). Ez a beszéd pedig életbeszéd. Születés – a szent Karácsony éjszakáján, tanítás és élet a galileai és júdeai tartományokban és életvég a Golgotán. Tanítás, amely arról szól, hogy az Istenfia emberré lett, hogy az emberfia az Istenhez emeltessék. Élet, amely példát ad... Életvég: megváltásunk a föltámadás dicsőségével...

c) A gyermek előtt az édes cukor – kincs. Talán azt is mondhatnám: karácsonyi ajándék. De a látó szemű ember a cukorkán is azt a titkos jelet olvassa: az égből leszálló legszentebb hír édességét hirdeti az aranyzálon csüngő cukorka darabka is... Mert ez az igazi égi ajándék. A többi, még a szeretet is csak kisugárzása ennek a nagy életkincsnek. Az ég ajándékainak szeretet-sugárzó ereje olyan nagy, hogy a karácsonyfa alá vágyódik minden egyes ember, még a messze távol lakó is hazasiet, hogy ő is részt vehessen a Karácsony földi kincseiből és az igazi, az égi Ajándékból kiáradó Szeretet ajándéká-

ból.

2. Bennem az Isten bírás vágyát erősítette.

Ha reátaláltatok az élet igazi karácsonyi ajándékára, a Megváltó földre szállására, akkor vegyétek észre azt a szent maradandó kötelességet, mely azt parancsolja, hogy a betlehemi Kisded a ti drága lelketekben állandó otthont találjon magának.

a) Bizonyára olvastátok, hogy Betlehem falucskája és népe nem fogadta be a Szűzanyát... „Megszülte egyszülött fiát, pólyába takarta és jászolba fektette, mert nem kaptak helyet a szálláson” (Lk 2,7). – Az Úr Krisztus is pásztorok tanyája közelében látta meg emberi tekintetével a földet. A városon kívül talált szerény szállást. – De azt is tudjátok, hogy a pásztorok imádó seregén kívül angyali karok zengik dicséretét: „Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség a jóakarátú embereknek” (Lk 2,14). A tisztaságos Anya, a tiszta és áldozatos szt. József, az alázatos pásztorok egyesül az angyali sereggel, hogy hódoljon az ég Urának. Ők köréje sereglettek, mert tiszta lelkükben otthont találhatott az Úr. – Nekünk is állandó szent intelem a történelmi Karácsony csodás éjszakája. Erről szól oktató szóval: tiszta és alázatos szívűek alkothatják az Úr élő lélektemplomát.

b) A földre szállás égi ajándék. Ez az egész emberiség legdrágább kincse. Az életté válás isteni kegyelem. De másrészt egyes ember Isten szeretetének legragyogóbb jele. Ez a lélekkarácsony, amelyet minden egyes ember vár. Azért éneklő angyali sereg: „...a földön békesség a jóakarátú embereknek” (Lk 2,14). – De már a belépésének feltétele: a tiszta és alázatos szív. Az otthonkészítés pedig csak akkor lehető, ha állandó szeretet veszi körül a lélekbe szálló Urat.

c) Ez a hódolat azután már a felnőtté közeledő diákléleknek, a „királyi embernek” hódolata. Lemondás a föld aranyáról, készséges viselése a föld szenvedéseinek és imádkozó tömjén áldozat – az ég Urának. – Íme, a belső fejlődéssel ez a csodálatos életet változtató szent ajándék még a karácsonyfa ágai között. Olyan ajándék, amely az ég Urának földre alázkodása mellett a föld tökéletesedésben is növekvő lakóját az égbe akarja magasítani.

Bef.: Látó és nem látó emberekről többször szól az Írás: „Szemetekkel nem láttok” (Mk 8,18). – Nekünk látó szemünk van, mert a karácsonyfa mesterségesen ékített örök fáján keresztül meglátjuk az Ég adta égi Kisded leereszkedését és észrevesszük lelkünk felemelkedésének, szentéllýe nemesedésének szent kötelességét. – Ha ilyen lélekmélységből táplálkoznak felnövekvő diákjaink, akkor boldog általánosítással remélhetjük: így nem múlik el nyomtalanul a szent ünnep, hanem az Úr szíromba bontakoztató kegyével Krisztus örökéletű virágzó fájává leszünk a Mindenható örök kertjében.

* *

– Végezetül néhány – szinte címként – **gondolatkeltő beszédkeretet** közlünk. Talán megcsendít valakiben egy-egy komoly beszédételt. Ezek tehát a következők:

1. beszéd: Lelki Heródesek

- 1. Lelkek életére törnek.**
- 2. Mert saját gonoszságuktól félnek.**

2. beszéd: Az angyali sugallat

- 1. Szólt szt.Józsefnek.**
- 2. Szól az egyszerű embernek.**

3. beszéd: Ébrenalvás

- 1. Figyelünk, mint Sámuel.**
- 2. Útra kelünk, mint szt.József.**

4. beszéd: A sivatagon át...

- 1. Életutunk sivatag.**
- 2. Pihenőnk – oázis.**

5. beszéd: Umbram fugit veritas

- 1. Igazság – fény.**
- 2. Hamisság – éjszaka.**

6. beszéd: Az emberek elsejének imádása

1. Az őszinte emberek jönnek.
2. Készséges adakozással hódolnak.

7. beszéd: A földi hatalom felriadása

1. A föld urainak sejtése.
2. Az ég Urának megjelenése.

8. beszéd: Az igazak zarándoklása

1. Az Úrhoz.
2. Az Úrnál.

9. beszéd: Az intésekre való felfigyelés

1. Az Úr titkon is hív.
2. És mi mindig készek legyünk.

10. beszéd: Mindig szól az Úr

1. Nincs némaság.
2. Állandó az Úr hívása.

11. beszéd: Kincsek nélkül tér-e haza az ember az Úrhoz?

1. Minél többet visz...
2. Annál többet hoz.

12. beszéd: A megszokások három királya

1. Gyermekből király lesz.
2. Hogy királyból is gyermek legyen.

13. beszéd: Pásztorok – királyok**14. beszéd: A hangtalan Gyermekek előtt**

1. Gyermekek az Úr!
2. Gyermeki lélek legyen az emberben!

15. beszéd: A gyenge Gyermekek nyomában

1. Mindig az Atya szeret.
2. A Gyermekek hálával követi.

16. beszéd: Föld királyai az ég Királya előtt

1. Erős emberek – gyenge Gyermekek.
2. Égi Király – Gyermekek lesz.

17. beszéd: Látszat és valóság

1. Érezni.
2. Felismerni.

18. beszéd: Fénnyel a Fényhez

1. Csillaggal.
2. Csillaghoz.

19. beszéd: Természet csodái

1. Ezek az Úr szolgálói.
2. Az emberek az Isten gyermekei.

- 20. beszéd: Mikor az Úr emberré lett**
 1. Akkor csodák születtek.
 2. Hogy az emberek csodásan istenivé legyenek.
- 21. beszéd: A lélek öltözéke**
 1. A készséget és kegyelmet Isten adja.
 Ez égi ajándék.
 2. Magunk fejlesszük!
 Ez emberi ajándék.
- 22. beszéd: A lélek más lélek felé**
 1. Isten szeretete földre száll.
 2. Hogy emberek szeretete emberekre áradjon.
- 23. beszéd: „És bocsásd meg a mi vétkeinket” – jó híre**
 1. A bűn Megváltójának leereszkedése.
 2. A bűnös ember felemelése.
- 24. beszéd: A tökéletesek köteléke**
 1. Isten szeretete a Szentlélek külön ajándéka.
 2. Az ember legtökéletesebb ereje a szeretet.
- 25. beszéd: A béke diadala**
 1. Az isteni teremtmény látása.
 2. A jó cselekvés alapja.
- 26. beszéd: Egymás tanítása és intése**
 1. Az evangéliumi elvek hirdetése.
 2. Az evangéliumi élet szorgalmazása.
- 27. beszéd: A szent dalok és énekek**
 1. Az ajkak dala.
 2. Élet diadaléneke.
- 28. beszéd: Mindent az Úr Jézus nevében**
 1. A nagy világ fenntartója – az Úr.
 2. Tevékeny életünk kezdete – Krisztus.
- 29. beszéd: A karácsonyi hála**
 1. A föld hódolata – a köszönet.
 2. A köszönet gyakorlása – az élet.
- 30. beszéd: A karácsonyi lélek (örök adakozás)**
 1. Mindenből adni – embernek.
 2. Mindent adni – Istennek.

* * *

B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegéhez írt szentbeszéd

- 1. (Introitus) beszéd: Hát távol is lehet az Isten?**
 (Dogmatikus beszéd: Hol az Isten?)

„Íme én elküldöm angyalomat, hogy elkészítse az utat színem előtt)(Mal.3,1).

Bev.: „Jön az Uralkodó!” – mondja a próféta... Hogyan érti? Hát nincs mindig és mindenütt az Isten? A „távollét” és a „közelség” – emberi szemszög ítéletében szerepel. – Mikor van távol az Úr?

1. Az élet ködében...

a) Itt arra kell gondolni, hogy szenvedéseink idején eltűnik az Úr. Az égbolt napja fénycsóvát szórva tűnik fel a láthatáron... Atfutóan boldogan látjuk, majd azután a föld köde eltakarja. Ilyenkor imádkozunk: „Irgalmazzon nekünk az Isten és áldjon meg minket, ragyogtassa arcát felettünk és irgalmazzon nekünk” (Zsolt. 66,2).

b) Az „élet napja” az Úr, mindig felettünk jár, de sokszor a „földiek párája” elakarja... Ez a szenvedés, vagy az anyagi öröm túlzott igénylése...

2. De ugyancsak „távol van” az Úr – a bűn állapotában...

De itt mi az ok?

a) Istentől mindig velünk van kegyelme vagy Személye is, de az ember, a szabad ember – távolra húzódva ezt mondhatja: non serviam! Erről szól Jeremiás: „Őrállókat rendeltem föltek: hallgassatok a harsona szavára! De ők így szóltak: Nem hallgatunk!” (Jer. 6,17).

b) Isten is eltakarja arcát feleletképpen. Az Írás sokszor hivatkozik erre mondván: „Meddig felejtess el Uram, egészen? Arcodat meddig fordítod el tőlem?” (Zsolt. 12,1). Ezért imádkozik így Salamon király: „Uram, Isten, ne utasítsd el felkented személyét: emlékezzél Dávid szolgád iránt tanúsított irgalmasságodról” (2Krón. 6,42). Majd büntető szava így cseng: „Íme az Úr bizony leterít téged, te férfiú, és mint a ruhát, úgy ragad fel téged” (Iz. 22,17). Sőt az is igaz, hogy büntető arca is figyel a gonosz útját. „...De arca fenyegetően virraszt a rosszakon” (1Pét. 3,12).

3. De még így is jelen.

Az ember elfordulhat az Úrtól, de az Isten mégis az ember mellett van.

a) Jelen van – fenntartó erejével. Istentől a lét és Istentől a fenntartás.

b) Jelen van – a szeretet kapcsolatában. Isten maga a Szeretet. „... Mert az Isten szeretet” (1Ján. 4,8).

c) Jelen van Egyszülöttjének a megjelenésében. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda” (Jn 3,16). Ez nemcsak történelmi, hanem egyéni, az egyes ember életében való jelentkezés (parusia spiritualis). – „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16).

Bef.: Az isteni Szeretet lényege ez: mindig közeledik felénk az Úr! – Karácsonykor emberalakban jelentkezett!

2. (Introitus) beszéd: Az Úr történelmi megjelenései

(Dogmatikus beszéd: Apparitio Dei)

Bev.: Az Isten emberi szemmel nem látható, de emberi értelemmel megtalálható. „Ami ugyanis Istenről megismerhető, az világos előttük, mert Isten nyilvánvalóvá tette számukra. Hiszen, ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján értelemmel fölismerhető” (Róm. 1,19-20). – Az Írás szavai szerint pedig az Úr emberi jelentkezése is életigazság. „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,1-2). – De hol jelentkezik valóban az ég Ura?

1. Életet irányító törvényeiben.

Amikor az Isten jelentkezéséről szólunk, akkor valami egyetemes és állandó jelle gondolunk.

a) Ezek valóságok, amelyeket az emberi szellem megismer. Róla mondja szt. Pál: „De hogyha te, aki zsidónak mondod magadat, s a törvényre támaszkodol és Istennel hivalkodol...” (Róm. 2,17): ha bár ez az idézet a tudatot erősen jelzi, a jónak hirdetését is, mégis ellentétes életmódról folytatódik...

b) Ezek a törvények valóságok, amelyek nyomán az emberi szellem Istenre talál. Itt a kötöttség érzésére kell gondolni. Mindig kísér a felelősség.

2. Prófétái személyes hangjában.

De az Isten Személy. Az ember is személy. Így a személyes kapcsolat keresendő.

a) Hangot ad prófétáin át. Az Ő szava – vízió, álomkép, lelki indítás; és így a próféták szava: közlés, intés és feddés.

b) Hogy emberi módon hallgassa az ember. Mindez azért történik, hogy a Személy személyes úton találkozzék. És ennek biztos jele? Az isteni erőt mutató csodák és csodás élet.

3. Egyszülöttjének megérkezésében.

De Isten közvetlenül is keresi az emberrel való találkozást.

a) Személyes jelentkezését hirdeti a prófétái által. „Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk” (Iz. 9,6). Ez – előrejelzése az örök isteni akarat megvalósulásának.

b) Valóságos megjelenését hirdeti az Írás: „Ne féljete! Nagy örömet hirdetek nektek és az egész népnek: Ma született az Üdvözítő Dávid városában” (Lk 2,10-11). „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14). Ez pedig valóságos jelentése – az ígélet beváltásának.

4. Lelkünk szentélyében.

Az Írás azt is mondja: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12). – Ennek jelentése:

a) Isten háza – a lelkünk. „Hiszen ti az élő Isten temploma vagytok, amint Isten mondja: „Közöttük lakom és közöttük járok, Istenük leszek, ők meg az én népem” (2Kor. 6,16).

b) Krisztussal él az életünk. „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Végül is azt hirdeti mindez: Isten Fia emberré lett, hogy az ember fiát isteni boldogságban fiává tegye.

Bef.: Íme, ha szemmel nem is látjuk, történelmünk során és a magunk életében boldogan birtokolhatjuk.

*

1. (Oratio) beszéd: A betlehemi csillag fénye

(Erkölcsei beszéd: Hová vezet az égi fény?)

Bev.: Az Írás szerint a betlehemieket Krisztus Királyhoz vezeti a csillag fénye. – És ez csak közlése a történelemnek?

1. A napkeleti bölcseket érzékelhető fénysugár vezet.

Leírása ilyen: „Hol van a zsidók újszülött királya? Láttuk csillagát napkeleten és eljöttünk, hogy hódoljunk neki” (Mt 2,2).

a) Az úton... amerre keresik.

b) A Messiásnál, akit Betlehemben meg is találtak. „A házba lépve, ott látták a gyermeket anyjával, Máriával, és leborulva hódoltak neki. Aztán fölnyitották kincsesládájukat és ajándékot adtak neki: aranyat, tömjént és mirhát” (Mt 2,11).

2. Az élet zarándokait a hit fénye kíséri.

a) Ezzel látunk életcél és eszközöket.

b) Ennek vezetése után – élvezzük az Istent. Mindez azt hirdeti: keressétek a hit fényét, hogy elérjétek az élet Üdvözítőjét. „A hit reményeink szilárd alapja és a nem látott dolgok igazolása” (Zsid. 11,1).

Bef.: Ezt a fényt kérjük esdve az Úrtól, mert így fényben járunk és örök Fénybe jutunk.

*

1. (Graduale) beszéd: Övé az uralom

(Dogmatikus beszéd: Dominium Domini)

„Kelj fel, ragyogj fel, Jeruzsálem, mert eljött a te világosságod” (Iz. 60,1).

Bev.: Betlehem felé siettek a bölcsek, és Betlehem felé fordul az emberiség lelke. – Keressük ma: hol jelentkezik valóban az Isten hatalma és dicsősége?

1. A világ mindenségében.

Ennek parányi helye Jeruzsálem, de így is jelképe annak a nagy szentélynek, amelyet a világmindenségnek mondunk. „Kelj fel, ragyogj fel, Jeruzsálem, mert a te világosságod, s az Úr dicsősége felragyogott fölötted” (Iz. 60,1). – És ott hogyan jelentkezik?

a) Erőben... Gondolj a naprendszer törvényeire és a „mikrokozmoszra”.

b) Jóságban...

c) Szépségben... Költők szeme szerint láss mindent...

2. Az ember lélekvilágában.

De az anyagi világnál több a szellemet hordozó ember. Hol van itt az Isten dicsősége és hatalmas uralma?

a) Az Isten képének valóságában. „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette” (1Móz. 1,27).

b) Isten képének tökéletesedésében. „Ti olyan tökéletesek legyetek, mint mennyei Atyátok” (Mt 5,48).

c) Isten képének „istenivé való alakulásában”: „...hogyan ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek...” (2Pét. 1,4).

3. Az örök otthonban.

De Isten hatalma és dicsősége leginkább jelentkezik és érvényesül a mennyek országában.

a) Háromszemélyű egység az Isten. Isten szava ez: „Menjetek tehát, tegyetek tanítványommá minden népet, keresztteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében” (Mt 28,19).

b) Angyalok, boldogultak szent együttesének Ura és Atyja az Isten. Ezért zengi a Zsoltáros: „Áldjátok az Urat, angyalai mind, ti erős hősök, kik teljesítitek szavát” (Zsolt. 102,20).

Bef.: Az értelem csillaga után járva és az isteni kinyilatkoztatás égi fényét véve eljutunk az Úrhoz, akinek uralmát érezzük és így hódolatosaivá lehetünk.

2. (Graduale) beszéd: Miénk a hódolat

(Erkölcsei beszéd: Az ember kötelessége Isten felé)

Bev.: Ha az előző beszédben az Úrra találtunk mint a mindenek Urára és uralmat gyakorlóra, akkor nyomozzuk most azt, hogy mi az Úrral szemben az ember kötelessége? Hódolat és szeretet. – De hogyan mutatható meg?

1. Adorando.

És miben jelentkezik?

a) Személyes ima. „Bármit kértek bizalommal imádságtokban, megkapjátok” (Mt 21,22).

b) Együttes ima és közösségek imája. „Ahol ugyanis ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük” (Mt 18,20).

c) Áldozatok bemutatása. „Hiszen napkelettől napnyugatig megy az én nevem a nemzetek között, és minden helyen tiszta edeláldozatot áldoznak és mutatnak be nevemnek” (Mal. 1,11).

2. Spiritualis offerendo.

De még valami személyes áldozat is kell.

a) Lemondunk – a túlzó földiekről. „Ha tökéletes akarsz lenni, menj, add el amid van és árát oszd szét a szegények közt, így kincsese leszel a mennyben” (Mt 19,21).

b) Felajánljuk lelkünk áldozatait. „Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, aki életét adja barátaiért” (Jn 15,13). – Önmegtagadás után lélekerényeinket mutatjuk fel.

Bef.: Adoratio és anima oblatio. Ez a kötelességünk!

3. (Graduale) beszéd: Leszállt az ég!...

(Erkölcsei beszéd: Találkozás az ég Urával)

Mi az ember legnagyobb öröme? Hogy az Istenhez tartozik. Ezért örülnek a napkeleti bölcsek is megtaláláskor. – És mi ennek a legboldogítóbb jele? Az ég a földre szállt. „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14). – Hogyan jelentkezett ez a „bölcsek életében”?

1. „Láttuk csillagát...”

a) Csillagok fénye vezet az éjszakában. Ez egyetemes. De az életéjszakában?

b) Isten csillaga vezet – az életéjszakában. „Hol van a zsidók újszülött királya? Láttuk csillagát napkeleten és eljöttünk, hogy hódoljunk neki” (Mt 2,2).

2. Lássuk „Kisdéd” alakját.

a) Betlehemi jászol a háza: Ez a földi otthona, mert az „alázat embere”.

b) Örök Atya világa az igazi otthona. Ez égi otthon, mert az égi Atya Egyszülöttje.

Bef.: Legyen boldog az életünk, mert a hit csillagfénye nyomán mi is Krisztusra, az Istenemberre találunk!

1. (Offertorium) beszéd: Népek, imádjátok!

(Dogmatikus beszéd: Kikhez jött a Messiás?)

„Társis királyai és a szigetek adományokat hordjanak, Arábia és Szába királyai ajándékokat hozzanak; hódoljon előtte a föld minden királya (Messiásnak)” (Zsolt. 71,10-11).

Bev.: Kik az emberek egymáshoz viszonyítva, és kicsoda az Isten az emberek viszonyát kutatva? Testvérek az emberek, és Isten fiai az embertestvérek. – De kiké valóban az Isten küldötte Messiás?

1. A „választottak”-hoz érkezik.

a) Betlehem a háza. Mikeás előre jelezte: „De te, Efráta Betlehemje kicsiny vagy ugyan Júda ezrei között; mégis belőled származik majd nekem Izraelnek jövőendő uralkodója, aki kezdettől fogva, az örökkévalóság napjaitól fogva származott” (Mik. 5,2).

b) Izrael a küldetés célja. „Küldetésem csak Izrael házának elveszett juhaihoz szól” (Mt 15,24).

c) De az emberiség hívása a tette. „...ivadékosban nyer áldást a föld minden nemzete” (1Móz. 22,18).

2. A népek pedig imádva környezik.

Felé sietnek – a pogányok „bölcsei”. Ez a mai ünnep emléke. Magához öleli őket az emberiség Megváltója. Hívogatja az embereket. Az isteni jóság kiáramlása: „Atyáik előtt csodákat művelt” (Zsolt. 77,12). És: „Úgy szerette Isten a világot, hogy megszületett Fiát adta oda” (Jn 3,16).

Bef.: Csak a hit őrzése a „választottak” hivatása, de az Isten jósága az egész emberiség kincse és égi ajándéka. Testvérek mind az emberek, mert Isten az Atyjuk.

2. (Offertorium) beszéd: Királyok Királya a betlehemi Kisded

(Dogmatikus beszéd: Kicsoda a „Kisded”?)

Bev.: Akit nem hívott az Úr a betlehemi Kisded köré, az vagy „gyermeket”, vagy „ellenséget” látott (Heródes!) benne. De a hivatottak a Messiás köré sereglettek.

1. Prófétai lélekkel nézzed!

a) Ebben van – ködös látás. Vágy és várakozás...

b) De ebben van – isteni sugallat szerinti látás. Az isteni szeretet sejtése és érzése!

2. Isten fénye mellett ítéld!

a) Ez az angyali üdvözlés. „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31-32).

b) Ez a pásztorok hívása. „...az angyal bátorította őket: „Ne féljete! Nagy örömet hirdetek nektek és az egész népnek: Ma született az Üdvözítő Dávid városában” (Lk 2,10-11). – Itt már hozzád ereszkedett az Isten kegyelme, és a hit szemén láthatsz!

3. Ilyen lélekkel hódolva imádd!

De az isteni megvilágítás mellett kell még emberi jóakarás is!

a) A zsinagóga és Heródes látott. „Azok azt válaszolták: „júdeai Betlehemben, mert így jövendölte a próféta” (Mt 2,5).

b) De csak a jóakarató pásztorok és a bölcsek imádták. „Miután az angyalok visszatértek a mennybe, a pásztorok így biztatták egymást: „Menjünk át Betlehembe! Hadd lássuk a történeteket, amiket az Úr hírül adott nekünk” (Lk 2,15). „A házba lépve, ott látták a gyermeket anyjával, Máriával, és leborulva hódoltak neki. Aztán fölnyitották kincsesládájukat és ajándékot adtak neki: aranyat, tömjént és mirhát” (Mt 2,11).

c) Te... az utóbbiakat kövesd!

Bef.: Minket hívott az Úr – a lélek szavával! Jöttünk és imádással imádjuk – az Istenfiát!

*

1. (Secreta) beszéd: Áldozatunk és – az ajándékok

(Dogmatikus beszéd: A mi áldozatunk)

Bev.: Emberi áldozataink Hozzád szállnak, hogy égi ajándékaidat a földre küldjed, Atyánk. – Mit teszünk ma?

1. Az isteni Mester áldozatát újítjuk.

a) Őt Istentől kaptuk. Mert: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

b) Ő az Istenatyjának áldozatává lett.

c) Ő minket is erre az áldozat ismétlésre figyelmeztet.

2. Az örök élet kincseit kapjuk.

Az Úr áldozatának ma is részesei vagyunk.

a) Őt vesszük magunkhoz ma is. „Én vagyok az élet kenyere. Aki hozzám jön, nem éhez többé, és aki bennem hisz, nem szomjazik soha” (Jn 6,35). „Itt a mennyből alászállott kenyér, hogy aki eszik belőle, meg ne haljon” (Jn 6,50).

b) Természetét kapjuk ma is. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

c) Áldozatod útján örök életünket várjuk ma is, Urunk. „Itt a mennyből alászállott kenyér, ez nem olyan, mint a (manna), amelyet atyáitok ettek és mégis meghaltak. Aki ezt a kenyeret eszi, örökké él” (Jn 6,58).

Bef.: Felszállt az áldozatunk, és szálljon reánk a Te áldásod, Atyánk!

*

1. (Communio)beszéd: Az élet Csillaga

(Dogmatikus beszéd: Krisztus az élet fénye)

„Hol van a zsidók újszülött királya? Láttuk csillagát napkeleten és eljöttünk, hogy hódoljunk neki” (Mt 2,2).

Bev.: A mai nap csillagról szól, amely hívott, de János evangélista fényről beszél, amelyről ezt írja: „Benne élet volt, és az élet volt az emberek világossága” (Jn 1,4). – Kicsoda tehát az Úr Küldöttje?

1. Vezető Csillag – az Úr Küldötte.

Valóságos csillagra gondolj!

a) Bölcséket vezet Betlehembe. „Hol van a zsidók újszülött királya? Láttuk csillagát napkeleten és eljöttünk, hogy hódoljunk neki” (Mt 2,2).

b) Majd a megvilágított értelem és a behódoló akarat vezet minket Betlehembe!

2. Életcsillag – Ő maga.

Itt Krisztusra gondolj!

a) Ő az élet fénye. „Én vagyok a világ világossága. Aki engem követ, nem jár sötétben, hanem övé lesz az élet világossága” (Jn 8,12).

b) Ő az életút megvilágítója. „Én vagyok az út, az igazság és az élet” (Jn 14,6). „Én világossággul jöttem a világra, hogy aki bennem hisz, ne maradjon sötétségben” (Jn 12,46).

3. Örök Csillag – a mindenség Ura.

Itt a Mindenhatóra gondolj!

a) Belőle a mindenség, a tér, az emberiség. „Emeljétek fel szemeteket a magasba, és nézzétek: Ki teremtette ezeket? Ő az, aki megszámolta kivezeti seregüket, és nevével szólítja valamennyiüket” (Iz. 40,26).

b) Hozzá tér az emberiség. „...hozzá (Atyához) megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Az örök Csillagfény magához vonzza az embercsillagokat és bágyadt fényüket. De ezt azután ragyogóvá teszi! „...az igazak felvillannak, és olyanok, mint a szikra, mely a nádasban tovaharapódzik” (Bölcs. 3,7).

2. (Communio) beszéd: Az élet-értékek hordozója

(Dogmatikus beszéd: Minden jó forrása a Messiás)

Bev.: Miért nagy ünnepünk a betlehemi Kisdéd születése? Azért, mert évezredek vágyát teljesíti a Messiás megérkezése. –És mit hoz nekünk a Messiás?

1. Életünket kiengesztelő kegyet.

Mert mit mutat az ember múltja?

a) Szabadság után – bukást. „A paradicsom minden fájáról ehétel, de a jó és a gonosznak tudása fájáról ne egyél, mert amely napon arról eszel, halált kell halnod” (1Móz. 2,16-17). –”Látá tehát az asszony, hogy a fa evésre jó, szemre szép és tekintetre gyönyörű, és vón a gyümölcséből és evék és ada férjének s az szintén evék” (1Móz. 3,6).

b) Bukás után isteni ígéretet. „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz.3,15).

2. Életünket – istenivé alakító kegyelmet.

De mit mutat az ember jelene? Lelke jövőjét is tekintve?

a) Kiengesztelődött égi Atyát. „Úgy szeretete Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

b) Természetét adó Urunk Egyszülöttjét. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

3. Életünket – Istenatyához segítő szeretetet.

És végül mit mutat a jövőnk? Örök boldogságot. „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54). „Most még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most csak töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok” (1Kor. 13,12).

Bef.: Aki ilyen értékeket kap, örvendjen az ég megnyilatkozásának.

*

1. (Postcommunio) beszéd: Áldozatunk földi jutalmazása

(Erkölsi beszéd: Mit ad nekünk az áldozatért az Úr?)

Bev.: Isten mindent adott és az áldozatos embernek mindent ad. – Mit ad tehát?

1. A világos látás hit-kegyelmét.

a) Legnagyobb kegyünk: a hit. „A hit reményeink szilárd alapja és a nem látott dolgok igazolása” (Zsid. 11,1).

b) Reáépítkezik egész életünk. „Istennek tetsző cselekedet az, felelte Jézus, hogy higgyetek az ő küldöttjében” (Jn 6,29).

2. És a hit szerinti élet ajándékát.

a) De elég-e a hit Istenhez tapadása? „Ugyanígy van a hittel is: ha nincsenek cselekedetei, önmagában holt” (Jak. 2,17). Legyen a hit ilyen: „Krisztus Jézusban ugyanis sem az nem számít, hogy körülmélet valaki, sem az, hogy körülméletlen, hanem csak a hit, amely a szeretet által tevékeny” (Gal. 5,6).

b) Élő cselekedeteket szüljön a hit. „Látjátok tehát, hogy tettek által igazul meg az ember, s nem csupán a hit által” (Jak. 2,24).

Bef.: Az Istennek ezt az ajándékát kérjük, amely a pásztorok és a bölcsek lelkét átjárta a szent éjszakán...

* * *

B/ rész – b/ csoportja: az ünnep Evangéliumához írt beszédek

A napi Evangélium szövege így szól: „Amikor Jézus a júdeai Betlehemben megszületett, Heródes király napjaiban bölcsek jöttek napkeletről Jeruzsálembe és érdeklődtek: „Hol van a zsidók újszülött királya? Láttuk csillagát napkeleten és eljöttünk, hogy hódoljunk neki.” Ennek hallatára Heródes király megriadt, és vele egész Jeruzsálem. Összehívta valamennyi főpapot és a nép írástudóit, s tudakozódott tőlük, hol kell a Messiásnak születnie. Azok azt válaszolták: „A júdeai Betlehemben, mert így jövendölte a próféta: Te Betlehem, Júda földje, éppen nem vagy a legkisebb Júda fejedelmi városai között, mert belőled származik majd a vezér, aki népemet, Izraelt kormányozza.” Erre Heródes titkon hívatta a bölcseket és pontosan megtudakolta tőlük a csillag föltűnésének idejét. Majd ezekkel a szavakkal küldte őket Betlehembe: „Menjetek, tudakozódjatok gondosan a gyermek felől. Ha megtaláltátok, jelentsétek nekem, hogy én is elmenjek és hódoljak neki.” Azok, miután meghallgatták a királyt, elindultak. És lám, a csillag, melyet napkeleten láttak, előttük haladt, amíg végre meg nem állt a hely

fölött, ahol a gyermek volt. Amint megpillantották a csillagot, igen megörültek. A házba lépve, ott látták a gyermeket anyjával, Máriával, és leborulva hódoltak neki. Aztán fölnyitották kincsesládájukat és ajándékot adtak neki: aranyat, tömjént és mirhát. Miután álmukban figyelmeztetést kaptak, hogy vissza ne forduljanak Heródeshez, más úton tértek vissza hazájukba” (Mt 2,1-12). Ez a szöveg a „napkeleti bölcsek” Messiás keresését, annak nehézségét és végül boldogságát közli. – Tartalmi szempontból olyan eseményt ír le, amely az „ünnep jellege” alatti részben szerepelt. Azért itt most csak egy-két beszédvázlatot és tételként fogható gondolatcsoportot közlünk.

Különálló beszédek

1. beszéd: Isten aklának bárányai

(Dogmatikus beszéd: Kik az Úréi?)

Bev.: A „választott nép” közismert idézése szüli azt a gondolatot, hogy szűkre méretezettek az Isten országának határai!... A zsidó nép „a választott” – és a többi?... Igaz-e ez a szűk határt mondó megállapítás?

1. Értelmünk tiltakozik ellene.

a) Valami belső hang tiltakozik a kiemeltség olyan alakja ellen, amely az elvettetést is magában rejti. Az ember belső érzése: egy az Isten, a mi Atyánk! – További érzésünk: mindnyájan testvérek vagyunk és egy úton egy célra törünk. – Azt bírja az értelem, hogy egyesek előrelendüléssel kiemelt hivatással kiemelt utat járnak... Azt is bírja és érti, hogy az emberek hivatási eltéréssel hivatnak... Egyik ilyen, a másik amolyan hivatással indul...

b) De az egyéni elvettetéstől remeg a lélek és ezért mondom: emberi lelkünk tiltószóval szól az ilyen elgondolás ellen. Ez a mélységből előrobbanó hang pedig végül is az Isten szava, mert a legmélyebb csengések Isten hangjának közeli visszhangjai. Ezért azután az Írás felé fordul a lelkem, hogy annak szavaiban találjam meg Isten döntő ítéletét. Ott pedig ezzel a „mély hanggal” egybecsendülő ítéletet hallok.

2. Isten ígéje a „tág keretek” hirdetője.

Isten kinyilatkoztatása – az ember életkarámának szélesen táguló kereteire utal. És ez vigasztaló és megnyugtató.

a) A zsidó nép csak hordozója az Isten ígéretének. – Mi a választott nép előnye? Reájuk bízott az ige. „Mi előnye van tehát a zsidóknak? S mi haszna a körülmetélésnek? Minden tekintetben sok. Először is az, hogy Isten rájuk bízta kinyilatkoztatását” (Róm. 3,1-2).

b) Az emberiség egyeteme pedig várományosa és birtokosa az isteni megváltásnak. – Kik kapják Krisztus igazságát? „Mi ugyanis azt valljuk, hogy az ember a törvény tetteitől függetlenül a hit által igazul meg” (Róm. 3,28). – Kié az Isten? „Talan csak a zsidóké az Isten, s nem a pogányoké is? Bizony a pogányoké is” (Róm. 3,29). – Kié lesz a Messiás? „Népek jönnek majd világosságodhoz, és királyok a neked támadt fényességhez” (Iz. 60,3). – Kié a Mester? „Én pedig, ha fölmagasztalnak a földről, mindent magamhoz vonzok” (Jn 12,32).

c) Az emberiség egyeteme veszi a keresztségen át az újjászületésnek égi kegyét. Ez pedig bevezetés és isteni életre indítás. „Menjetez tehát, tegyetek tanítványommá minden népet, keresztelejétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében” (Mt 28,19). – A további élet pedig az Istenhez tapadás szent ténye. „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Bef.: Mi ennek az útja? „Általa, a hit segítségével, utunk nyílt a kegyelemhez, amelyben élünk és dicsekszünk is Isten (fiai) dicsőségének reménységével” (Róm. 5,2). – És még az egyéni beszámítást is a hit alapozza. „Mindnyájan vétkeztek ugyanis és nélkülözik Isten dicsőségét. Kegyelme jóvoltából azonban ingyen történik megigazulásuk Jézus Krisztus megváltása által” (Róm. 3,23-34).

2. beszéd: Az örök élet birtokosai

(Dogmatikus beszéd: Kik üdvözülnek?)

Bev.: Életünk legégetőbb kérdése: kik nyerik el az örök élet koronáját? Emberi ítélet csak közelítheti, de Isten szava döntően hirdeti. – Kik tehát az örök élet birtokosai?

1. Ábrahám, Izsák és Jákob...

a) Ez a múlt, az isteni vezetés mellett hívottak ideje. Itt személyeket hív az Isten. – Elég szűknek

látszik a felsoroltak együttese. Emberi ítélet szerint hazatérőknek gondolták őket. De az isteni ítélet igen sokakat elítél közülük. Miért? Hivatásuk volt az isteni életre és nem jelentkeztek.

b) De az ősatyákhoz kelet-nyugat népei térnek. Az Evangélium így beszél az üdvözültekről: „Ezért mondom nektek: Sokan jönnek napkeletről és napnyugatról és letelepednek Ábrahám, Izsák és Jákob mellé a mennyek országában” (Mt 8,11). – Az ősatyák várnak és a „hazatértek” között a „kivettettek hitt népeket” találják. „Népek jönnek majd világosságodhoz, és királyok a neked támadt fényességhez” (Iz. 60,3). – Kik térnek tehát „kebelükre”?

2. És velük hazatérő pogányok.

Itt már népek és nemzetek neve szerepel. Itt szélesedik a jövőben hazatérők csoportja.

a) Ezek befogadtatnak (Lásd: Mt 8,11).

b) Az „ország fiait” azonban kivettettek: „Sírás lesz ott és fogak csikorgatása, amikor látjátok Ábrahámot, Izsákot Jákobot és az összes prófétákat Isten országában, magatokat pedig kiteszítva onnan” (Lk 13,28). – És ennek oka? Mert meg kellett állapítania a Mesternek: „...az ország fiait pedig kivetik a külső sötétségre. Ott sírás és fogcsikorgatás lesz” (Mt 8,12).

Bef.: Vízkereszt ünnepén szereplő pogány királyok hódolata azt igazolja, hogy mindnyájunké az Isten országa. „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12).

* *

– Most azután olyan **hasonlaton** épülő és végül **misztikus, pedagógiai** területen mozgó beszéd-vázlat-pontokat közlünk, amelyek idekapcsolhatók a napi Evangéliumhoz. – Itt inkább az Evangélium szövege kivilágításának és szélesebbre bontásának ötlettel segítő lehetőségét akarnók bemutatni.

– Az egyik gondolatcsoport egybefogó tétele lehetne:

„Földi királyok” – „lélek királyok” – élet királyok”

1. beszéd: A föld királyának hatalma

Bev.: Minden hatalom az Istentől, de a földi hatalom a földi életviszonyok rendezésére adott égi ajándék. – Mi ennek hivatása?

1. Rendezze az ember földi életviszonyait.

a) Élet.

b) Kultúrélet.

2. Irányítva segítse az embert céljai felé.

a) Földi közösség.

b) Örök közösség.

Bef.: Mi az ember feladata? – Hűséges engedelmesség.

2. beszéd: Az Istent kereső királyok

1. Királyt keresnek.

2. Uralkodókat remegtetnek.

3. beszéd: A remegő hatalmasok

1. A föld fejedelmei ne remegjenek.

2. Ha az ég Ura jelentkezik.

4. beszéd: Csak a gonosz remegjen

Bev.: Akit Isten hatalmi polcra állít, az teljesítse kötelességét. És így:

1. Nem kell remegnie.

a) Hiszen Isten küldötte.

b) Hiszen Isten nevében él.

2. Hatalmát nem kell féltennie.

a) Nem veszi el a földit.

b) Hiszen az övé a földi és a lelki egyaránt.

Bef.: Siessen az ég és a föld Ura elé, akire a föld uraságát bízta a Teremtő.

5. beszéd: Mert Őt meggyőzi az igaz

Bev.: Ki az igazi Győzelmes? Maga az Isten!

1. Krisztus győzött.

2. Vele mi is győztünk.

Bef.: És ez a mi örömünk és boldogságunk.

*

– Majd ilyen összefogó gondolattal is meg lehet indulni: **„A hódoló bölcsek”**. – Itt a jelzettek jeleit keresnök.

1. beszéd: Alázatosak a keresésben

Bev.: Ismertethető az Isten-keresésünk... Tárgyalásban fejtegethető:

1. Ilyenek-e a tudós emberek?

2. Ilyenek-e a köznapi életben forgó zarándok lelkek?

Bef.: Legyenek ilyenek és így reátalálnak a Mesterre.

2. beszéd: Bőségesen adakozók a kincsek kitárásában

Bev.: A kincsek értéke nem múzeumi halmozás, hanem értékesítés és életté teremtés. – Mi módon megy ez végbe?

1. Kaptam az Úr kincseit.

2. Magamnak értékesítem őket.

3. Másoknak szórom őket.

Bef.: Végül így – Istennek adtam mindent! Magamat tökéletesebb alakban – másokat gazdagítottam.

3. beszéd: Készségesek a kincsek szórásában

Bev.: De hogyan adjam életem kincseit?

1. Nem tapadok a kincsekhez.

a) Nem vagyok vagyonzsák.

b) De készségesen szakadok el mindentől.

2. Örömmel adom mindenkinek.

a) A reászorulóknak.

b) Az igénylőknek.

Bef.: Királyi lélek vagyok, mert könnyedén adok!

4. beszéd: Biztosan haladók a csillag nyomán

Bev.: A napkeletiek leírásával kezdhetem (Lásd: Mt 2,1-2). – Mi az ő vezérük?

1. Isten csillaga.

2. A lélek csillaga.

Bef.: Az utóbbi a miénk is!...

5. beszéd: Célbafutók a csillag nyomán

Bev.: A földi célérés is öröm. Ez – a napkeletieké! – De végül is milyen célt értek?

1. A zsidók királyát keresték.

a) Megtalálták.

b) Imádták.

2. És a népek örök üdvösségét találták.

a) Megtalálták a földön.

b) Örökké bírják az égben.
Bef.: Ezt az utat járjuk mi is!

*

– Végül csak olyan **címszerű ötleteket** közlünk rövid példaként, amelyek nyomán a szónok teljes szabadsággal dolgozhatja ki beszédeit, még ha a következő alaptételt határozzuk is meg:

Életjelképek iskolája

1. beszéd: Csillagfény

Fejtegethető: milyen fények vezetnek minket?

2. beszéd: Nagy országutak

Fejtegethető: milyen utak tárulnak elénk?

3. beszéd: Kincsekkel terhelve

Fejtegethető: mit viszünk magunkkal?

4. beszéd: Jeruzsálemben

Bev.: Keresgélve

1. Király előtt.

2. Főpap előtt.

Bef.: Megtalálva: Betlehemben.

5. beszéd: Jézus előtt

1. Betlehem az Úr háza.

2. Mennycsoba az Úr vára.

* * *

B) rész –c) csoportja: a Szentlecke szövegéhez fűzött néhány gondolat

A Szentlecke szövege így szól: „Kelj fel, ragyogj fel, Jeruzsálem, mert eljött a te világosságod, s az Úr dicsősége felragyogott fölötted. Mert íme sötétség borítja a földet és homály a népeket, de fölötted felragyog az Úr, és dicsősége megnyilvánul rajtad. Népek jönnek majd világosságodhoz, és királyok a neked támadt fényességhez. Hordozd körül szemedet, és lásd: egybegyűlnek ők mindnyájan, hozzád jönnek; jönnek fiaid a távolból, és hátukon hozzák leányaidat. Meglátod majd és felderülsz, a szíved csodálkozik és kitágul, mivel majd hozzád tér a tenger özöne, és hozzád megy a nemzetek kincse. Elborít majd téged a tevék áradata, Mádián és Éfa dromedárja; valamennyien Sábából jönnek, aranyat, tömjént hoznak, s az Úr dicséretét hirdetik” (Iz. 60,1-6).

Ennek a Szentleckének szövege jövődőlés jellegű és a mai nap Evangéliumát előkészítő. – Így tehát sok van benne az adventi gondolatból. – Ha azonban – ennek ellenére – ebből akarnók meríteni beszédünknek tételeit, akkor az először közölt egyes beszédvázlatokban, majd összefüggő rendszerbe fogott sorozatban, illetve a közölt beszédláncokban következően felvetett gondolatok érinthetők. – Fel kell hívni a figyelmet, hogy ezek a beszédvázlatok – bármelyik csoportban – építkezzenek a Szentlecke-re és ne kalandozzanak a kinyilatkoztatás általános területére.

Különálló beszédek

1. beszéd: Királyok útja

(Erkölcsi beszéd: Életutunk)

Bev.: Ember és ember egyenlő. Mégis látszólag a királyok útja kiemelkedő. – De ez csak a külső fény miatt tündöklő, mert minden ember útja egyenlő. És pedig azért, mert:

1. „Királyi ember” is Istent keres.

a) Kinek elég a föld? – Talán a föld királyainak? Ők uralkodhatnak, parancsolhatnak és a föld javaiban dúskálhatnak. De el ne felejtsetek: így esetleg igen gyakran elanyagiasodhatnak.

b) De a királyi lelkeknek kevés a föld. Vágyaik lelkiek, és így a föld bírásában ki nem elégítettek. Törtetésük – élettartalmat igényel, de így szellemi tartalomra törekszenek. Föld fölött járnak – eget kérnek, és így Isten nélkül hiányos az életük.

c) Milyenek legyünk? Ilyen „királyi ember” légy! Nem a ködmön, a cím, az alárendeltek serege adja a királyt, a lélekuralom és Isten-keresés jellemzi a lélekkirályt.

2. Pásztorral együtt – Istent talál.

Ezért van az, hogy király és pásztor testvéri egységben jár, és így a „királyi lélek” közös életkincs. És ennek eredménye?

a) Pásztorral együtt – az embertestvériség útján jár.

b) Együttesen életboldogságot lel.

c) Közösségük Istenre talál. Ez a földi és örök hazatérés. Nem lehet az egyszerű munkástestvér a föld rabja, hanem közös egységben az Isten hűségese és barátja.

Bef.: És előbb talál az egyszerű pásztor! Ő közelebb áll Istenhez... De együttesen király és pásztor odatalál-e? Igen! Ady gondolata: „Én az Isten rokona vagyok!” És szt. Pálé: „Nem a szolgaság lelkét kaptátok ugyanis, hogy ismét félelemben éljétek, hanem a fogadott fiúság Lelkét kaptátok, melyben azt kiáltjuk: „Abba, Atya!” Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösei is: örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei. Előbb azonban szenvednünk kell vele együtt, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk” (Róm. 8,15-17).

2. beszéd: Életkirályok áldozata

(Erkölcsi beszéd: A „királyi nemzedék” élete)

Bev.: Mindenki király, mert a világ ura. Isten parancsa így szól: „...töltsétek be a földet és hajtsátok uralmatok alá...” (1Móz. 1,28). Ez tehát koronázás! – De ki érdemli ki ezt az Isten kínálta koronát? Valóságban csak az a királyi lélek, aki magát azzá emeli. Az ilyennek életét azután az ószövetségi királyok áldozatot bemutató élete jellemzi. Ezek birtokba veszik a földet, hogy áldozatul hozzák az égnek. Mit tesz tehát az Ószövetség „királyi nemzedéke”?

1. Áldozatul hozza a föld értékeit.

a) „Melkizedek rendje” szerinti „királyi ember” áldozatot hozó. A lényeg ez: sajátjának legjobbját adja az Úrnak. A föld termékét feláldozó. A föld örömeiről lemondó. A lélek kincseit gyűjtő.

b) Ne tágtátsd tehát a „királyi ember” hasonlatát másokon uralkodás területére. „Királyi lélek” a saját magán uralkodó és sajátjából örömmel áldozó ember! Nem úgy igényli a föld kincseit és vagyonát, hogy ez kizárólagos értéke legyen! Csak eszköznek nézi mindezeket! Így azután gazdag lesz, de lelkekben! Úr – önmaga felett! Irányító – a példa erejével! És szóró – mások felé. Végül, mindent adó – Isten felé! – De zárul-e itt a „királyi ember” áldozata?

2. A királyi ember áldozatul hozza lélekkincseit.

És ez a döntő! Az ő lelke uralkodó lélek. De nem a lenyűgöző és leszorító erőszak hatalmával, hanem az áldozatos szeretet bilincseivel.

a) Mit gondoltok, mi a legnagyobb erő? A parancs? A kényszer? A szeretet!!! Ez leépít minden el-lenségeskedést, ez közel húz minden embert! Így hozzád, uralmad alá segít mindenkit.

b) Mit gondoltok, milyen erőnek nem tud ellenállni az ember? Minden erőnek ellenállhat az ember, csak a szeretetnek nem! Valóban ez a legerősebb lenyűgöző erő. Jól mondja az apostol: „...ha el-lenséged éhezik, adj neki enni; ha szomjazik, adj neki inni; mert ha így teszel, égő parazsat raksz a fejére” (Róm. 12,20). – De mindig és azonnal? Nem! Nem! De nem is baj! A végső eredmény a fontos. Ez pedig Betlehem. Ezért mondja a közmondás: „több legyet lehet fogni egy csepp mézzel, mint egy hordó ecettel”.

Bef.: Mikor leszünk tehát igazi királyi lelkek? Ha uralmat gyakorolunk önmagunk felett és bőkezűen szórjuk szeretet kincseinket embertestvéreinknek, de mindenekfelett égi Atyánknak!

3. beszéd: Szent Gergely gondolatai

(Erkölcsi beszéd: Az emberek Krisztusról)

Bev.: Mit tesznek és hogyan jelennek meg az emberek a Mester előtt?

1. Királynak tartják és aranyat visznek, de tömjént nem...

Ezek a „föld értékelői”, de a lélekvilág megvetői.

2. Istennek tartják, de uralmát megtagadják.

Tömjént visznek, de személyes életüket alá nem rendelik. Csak szóval hódolnak, de étellel gögösködnek és a föld aranyában zsugorian dúskálódnak.

3. Istennek, királynak tartják, de a szenvedő emberségét megtagadják és mirhával nem tisztelik.

Pedig a Megváltó – a szenvedő Istenember.

Bef.: Istenünk – így tömjént, királyunk – így aranyat, embertermészetünk hordozója – így mirhát vár tőlünk a Messiás!

4. beszéd: Szent Gergely gondolatai

(Erkölcsei beszéd: Az ajándékok tanítása)

Bev.: Mire intenek a királyi ajándékok?

1. Arany – a bölcsességre.

„Szerezz bölcsességet, mert jobb az az aranyból, szerezz okosságot, mert jobb és becsesebb az ezüsthé! (Péld. 16,16). „Boldog a gazdag, ki hiba nélkül vagyon és nem tévedt meg az arany miatt” (Sir. 31,8).

2. Tömjén – az ima erényére.

„Szálljon illatáldozatként színed elé imádságom, és kezem felemelése legyen olyan, mint az esti áldozat” (Zsolt. 140,2).

3. Mirrha – a test halandóságára.

„Odajött Nikodémus is, aki annakidején éjszaka ment (Jézushoz), és hozott mintegy száz font mirha- és áloékeveréket” (Jn 19,39).

Bef.: Ha ezek a gondolatok feltámadnak bennünk, akkor mi is részesedünk a napkeleti bölcsék ajándékaiban, azaz reátalálunk a mi Urunk Jézus Krisztusra.

5. beszéd: A zarándokok serege

(Erkölcsei beszéd: Az Istent keresők serege)

Bev.: Izaiás látomása így látja a Messiás felé sereglők csoportját: „Egybegyűlnek ők mindnyájan, tehozzád jönnek; jönnek fiaid a távolból, és hátukon hozzák leányaidat” (Iz. 60,4). Olyan kép ez, amely azt jelzi: eleven és ősi lendülettel tör az ember a megváltó Isten felé. Bölcséletileg így mondanám: személy tör a Személy felé. Történelmileg így fejezhetném ki: az emberiség áramlása, az „élet folyónak” az „élet tengere” felé való sodródása. – Hogyan megy ez végbe – a valóságban?

1. Az egyszerű lélek – életével tör az Isten felé.

a) Ősi, természetes erő ez. „Ami ugyanis Istenről megismerhető, az világos előttük, mert Isten nyilvánvalóvá tette számukra” (Róm. 1,19).

a) A természet törvénye Istenhez vezet. „Hiszen, ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján értelemmel fölismerhető” (Róm. 1,20).

c) Az alázat az isteni követek szava nyomán halad. Isteni ige hallása és isteni ige követése az isteni életnek a szülője.

2. A tudós lélek – szellemével törtet Isten felé.

a) Hittől távol állók. – Ezek hazaérkeznek...

b) A hitben kételkedők. – Ezek fényt kapnak...

c) A hit kegyelmében fényeskedők. – Ezek Isten fiainak hivatnak. „Mindannak azonban, aki befo-gadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12).

Bef.: De végül mindenki viszi önmagát és ajándékol nyeri az ég Urát.

6. beszéd: Mindenkinek van Csillaga

(Erkölcsei beszéd: Vezet-e mindenkit az Isten fénye?)

Bev.: Ha mindnyájan Isten fiai vagyunk, akkor mindnyájan hazasietünk. – De van-e Csillagunk?

1. Csillagunk – a természet fénye.

a) A „nagyvilág” fénye Istenhez vezet. – Okság elve!

b) A „kisvilág” fénye Istent ismerteti.

2. Csillagunk – a kinyilatkoztatás fénye.

a) Ószövetség. „Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy megszüntessem a törvényt vagy a prófétaikat. Nem azért jöttem, hogy megszüntessem, hanem, hogy tökéletessé tegyem” (Mt 5,17).

b) Újszövetség. Krisztus tökéletesíti. „Hallottátok a parancsot: Szeresd felebarátodat és gyűlöld ellenségeidet! Én pedig azt mondom nektek: Szeressétek ellenségeiteket, (tegyetek jót haragosaitokkal) és imádkozzatok üldözőitekért (és rágalmazóitekért)” (Mt 5,43-44).

3. Örök Csillagunk – a Mester Lelke.

„Benne élet volt, és az élet volt az emberek világossága” (Jn 1,4).

a) Ő – a Fény. „Én vagyok a világ világossága. Aki engem követ, nem jár sötétben, hanem övé lesz az élet világossága” (Jn 8,12).

b) Mi is fénye leszünk. „Ti vagytok a világ világossága” (Mt 5,14).

Bef.: De hogyan találunk erre? Könnyen! A Mester „lámpahordozója” és a „lélek tüzeinek lobbanója” – az élő Egyház! Ő a „lumen ferens”!

7. beszéd: Kicsoda a betlehemi Kisdéd?

(Dogmatikus beszéd: A Kisdéd – a Messiás)

Bev.: Ha a betlehemi Kisdéd elé kerülök, és ott megáll a vezető csillag, akkor kérdezni szeretném: hát ez a Kisdéd az élet Ura, Ereje és Célja? – Kiket kérdezzek?

1. Megkérdem magát – Betlehemet!

Te ki és mi vagy? És ez a felelet: „De te, Efráta Betlehemje kicsiny vagy ugyan Júda ezrei között, mégis belőled származik majd nekem Izraelnek jövő uralkodója, aki kezdetől fogva, az örökkévalóság napjaitól fogva származott” (Mik. 5,2). – Így megkapom az első útmutatást.

2. Majd megkérdem – az ott látható „édes otthont”.

Kicsoda ez a Gyermeke? Az édesanyának szóló angyal felel mondván: „Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31). A nevelő apa álomban hallja az angyal szavát: „József, Dávid fia, ne félj attól, hogy feleségül vedd Máriát, hiszen a Szentlélektől van áldott állapotban. Fiút fog szülni, akit te Jézusnak nevezel, mert ő szabadítja meg népét bűneitől” (Mt 1,10-21).

3. Végül megkérdem az Egyházat.

Ő ezt tanítja: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). – Sőt idézhetném János másik szövegét is: „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14).

Bef.: Ilyen feleletek után leborulva mondom: boldog vagyok, hogy emberalakban imádkozhatom az Úr Egyszülöttjét.

8. beszéd: Miképpen sodródunk az Isten felé?

(Dogmatikus beszéd: Az Istenhez törés útja)

Bev.: Emberi életünk igen komoly kérdése: hogyan jutunk Isten közelébe? – Először arra gondolok: hogyan jutunk Isten hitéhez, majd így szélesíthetem: hogyan jutok Isten örök birtokához? – De most az első a kérdésem.

1. A Hozzá jutás első eszköze: a lélekben csendülő hívogatás.

„Senki sem tud hozzám jönni, ha az Atya, aki küldött engem, nem vonzza” (Jn 6,44).

2. A Hozzá jutás második eszköze: a segítő kegyelmet nyújtó isteni kéz.

a) Ez emberi segítségben is észlelhető.

b) Ez szenvedés viselésében is jelentkező.

c) Ez Isten közvetlen kegyelmében is tapasztalható.

3. A Hozzá jutás harmadik eszköze: az ellenállhatatlan kegyelmi ragadás.

Ez a „gratia efficax”.

a) Saul magával ragadta (Ap.Csel. 9,7-8).

b) A 40 vértanút őrző katona példája.

Bef.: Az áramlás egyike-másika engem is ragad... Csak sodródjam vele és így találkozom itt is és örök hazámban Vele.

9. beszéd: A sodródás tényének megfigyelése (Szimbolikus beszéd: Életfolyamatok)

Bev.: Hogyan megy végbe – az élet valóságában – ez az Istenhez való sodródás:

1. Minden ember – „életfolyam”.

a) Forrás az eredete. Ez a forrás – az Isten.

b) Zuhatagos rohanás az útja. Ez – az Isten törvénye. De mindkettőt –ha földi eredetre gondolok is – az Isten adta. Ezek isteni, természetes törvények.

2. Minden „életfolyam” hulladékot is hordó sodródás.

a) Tépi a partokat... (utat keres, merre menjen?)...

b) Zúzza, simítja a „fenék kőszikláit” (ez lelki finomodás!)...

c) De sokszor fékevesztett göggel tép és végül – mocsárrá silányul (bűnök!)...

3. Minden sodró „életfolyam” deltává szélesedve az élettengerbe zuhatagozódik.

És ez mit jelent?

a) Születtünk...

b) Élünk...

c) Meghalunk...

Bef.: De leverő-e ez? Nem! Nem! Miért? Mert az örök Atya ölére sietünk. „Aki eszi az én testemet és issza az én véreimet, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54). „...Hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23). – És most vesd el a hasonlatot és így fogalmazd az igazságot: és ott Isten fiaként örökké élünk.

* *

– Most azután néhány olyan **beszédsorozat**ot vázolunk fel, amelyeknek egyes tétele, vagy a maga egésze az előző beszédvázlatok alapján is kidolgozható; de itt **egységes egybefogásban** nyernek igen rövid útmutatást.

– Első sorozat gondolatait egybefogó tétel:

„A pogányok Isten-keresése”

Az itt következő beszédtelemek úgy fejtegetendők, hogy a Szentlecke szövegéhez idomulva tárják fel a pogányság lélekvágyát.

1. beszéd: Jön az Úr világossága

Bev.: Kezdjük a próféta szövegével: „Kelj fel, ragyogj fel, Jeruzsálem, mert eljött a te világosságod, s az Úr dicsősége felragyogott fölötted” (Iz. 60,1).

1. Csak a „választottak”-é az élet Fénye?

a) A választottak egy részére az Írás elítélő szövege áll: „Tulajdonába jött, de övéi nem fogadták be” (Jn 1,11).

b) De a többi Isten útjának előkészítője. A választottak hivatása: „Hallgassatok reám, kik az igazság útján jártok és az Urat kerestek” (Iz. 51,1).

2. Minden népeké az Isten világossága.

a) A próféta szerint: „Népek jönnek majd világosságodhoz, és királyok a neked támadt fényességhez” (Iz. 60,3).

b) Az apostol szerint: „Mi előnye van tehát a zsidóknak?... Először is az, hogy Isten rájuk bízta kinyilatkoztatását” (Róm. 3,1 és 2). „Talán csak a zsidóké az Isten, s nem a pogányoké is? Bizony a pogányoké is” (Róm. 3,29).

Bef.: Szélessítsük ki a tételt úgy, hogy a megváltottakra ez az áldás száll: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12).

2. beszéd: Jeruzsálemből árad a világra

Bev.: Kezdjük azzal a megállapítással, hogy az emberiség üdvének forrása: a Szentek Szentje, akit várva várt a választott nép városa. „...Azután majd „Igazság városá”-nak hívnak, hűség városnak” (Iz. 1,26).

1. Az Isten fényét itt hirdetik.

„Így szól a seregek Ura: Visszatérek én Sionhoz, és Jeruzsálemben akarok én lakozni; és Jeruzsálemet majd az igazság városának nevezik, s a seregek Urának hegyét szent hegynek” (Zak. 8,3).

a) Jelképben – a frigyszekrény fénye.

b) Isteni közlésben: a kinyilatkoztatás tüze.

2. Isten törvénye szerint itt élnek.

a) Mózes hozta. „Jer fel hozzám a hegyre s maradj ott s én átadom neked a kőtáblákat, a törvényt és a parancsolatokat, amelyeket oktatásukra írtam” (2Móz. 24,12).

b) A nép életévé változtatja. Ezért illeti az Írás dicsérettel Tóbiást mondván: „Jeruzsálemben, az Úr templomába zárandokolt és ott imádta az urat, Izrael Istenét és ajánlotta fel minden zsengejét és tizedét...” (Tób. 1,6).

Bef.: Kiemelendő, hogy Jeruzsálem az a szent város, ahol Isten szavai csengenek és ahonnan az elhívottak isteni élete kezdetét veszi. De ugyancsak Jeruzsálemnek szól az Újszövetséget érintő örömhír: „Kelj fel, ragyogj fel, Jeruzsálem, mert eljött a te világosságod, s az Úr dicsősége felragyogott fölötted” (Iz. 60.1).

3. beszéd: A földi ember bizonytalan sötétsége

Bev.: Merre menjek? Ez a sikongó hang a föld emberének életében támad. – Mi a döntő felelet?

1. Az égi Fény felé.

De hol lobban ez?

a) Értelmedben.

b) Isten tanításában.

2. Az örök haza és az Atya felé.

Nekünk ugyanis nem elég az ismeret. Nekünk élet és boldogság kell. – Ennek alapja?

a) Az örök haza.

b) És az örök Atya.

Bef.: Bizonytalanzkodó ember! Így találj a biztos útra!

4. beszéd: De fény árad az égből

Bev.: Akit a földre küld zárandoknak az ég Ura, azt hazasegíti az Atya szeretete. – De hogyan?

1. Égi tanítása szavaival.

a) Tanít – a természettel (engedelmes behódolás).

b) Tanít – a prófétákkal és a Mesterrel. „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,1-2).

2. Egyszülöttjének örök Fényével.

Az igazi és teljes tanítás a Mester életén át cseng.

a) Szavai, élete és megváltó halála.

b) Belőle áradó életerőinek lendületével (Lásd: Szőlőtőke és a vessző: Jn 15.fej.)...

Bef.: Égi Fény – földet világít!

5. beszéd: „Omnes congregati sunt!”

Bev.: Hogyan tartoznak egybe az emberek? Csak születés folytán?

1. A földön – a Messiás körzetében.

Ez a földi egyházi egység.

2. Az égben – az égi Atya szeretetében.

Ez az égi diadalmas egység.

Bef.: De mindenütt a szeretet a döntő!

– **Második beszéd sorozatnak címe: „Az Istent dicsérők – Istent birtoklók!”**

1. beszéd: Elég-e a „találás”?

Bev.: Istent találhat minden ember.

1. A találkozás – csak reátalálás.

a) Keresők – életcélja.

b) Találók – boldogsága.

2. A Vele élés az élet boldogsága.

a) A földön. – „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

b) Égben. – „...Hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Istenhez térhet minden ember! Krisztus vágya: „Más juhaim is vannak, amelyek nem ebből az akolból valók. Azokat is ide kell vezetnem. Hallgatni fognak szavamra: egy akol lesz és egy pásztor” (Jn 10,16).

2. beszéd: Elég-e a hódolás?

Bev.: Pásztorok, királyok hódolnak... De csak hódolnak?

1. Hódolattal kopogtatnak.

a) Ajándékot hoznak.

b) Szívvel is hódolnak.

2. És isteni étellel tündökölnék.

a) Életük központja lett a Messiás.

b) Életük értékévé lett a megváltás.

Bef.: Élet! Élet! Élet!

3. beszéd: Elég-e a dicsőítés?

Bev.: Isten dicsőítése emberi feladat. – De miben lesz tökéletes?

1. Dicsérjen az ajkunk és a dalunk.

a) Dallal.

b) Imával.

2. De dicsőítsen istenivé nemesedett életünk.

a) Szébbé tett életképpel.

b) Istenivé tett étellel.

Bef.: Minél szebb az élet, annál dicsőítettebb a Teremtő Atya!

4. beszéd: Elég-e az áldozat adás?

Bev.: Hozzunk áldozatot, mert ez a lélek vágya! – De miből?

1. A föld termékeiből.

Ez az alap.

2. De a lélek szeretetéből.

Ez az élet kívánsága.

Bef.: Életünk legyen áldozatos – Krisztusért!

5. beszéd: Igazi érték – a birtoklás

Bev.: Miben áll a mi kincstárunk igazi értékállománya?

1. Tudásban.

Ez a szellemiség ajándéka.

2. Isteni természetben.

Ez az isteni kegyelem adománya.

3. Örök ifjúságban.

Ez az örök Szeretet kiáradása.
Bef.: Ilyen gazdag a földi ember!...

*

– Harmadik beszédsorozatnak összefoglaló címe:

„Mindenrendű és rangú életzarándokok”

1. beszéd: A kiválasztottak

Bev.: Vannak-e kiválasztottak? Igen! „Akiket ugyanis eleve ismert, azokat előre arra rendelte, hogy hasonlóká váljanak Fia képmásához. Így lesz elsőszülött sok testvér között” (Róm.8,29).

1. Isten reájuk építkezett.

a) Ez az isteni Szeretet kiáradása (Isten terveinek szolgálói!).

b) Ők az isteni Szeretet élő eszközei.

2. De Isten kegye mindenkire kiterjeszkedett.

a) A megváltás egyetemes.

b) A megváltás mindenkire nézve érvényes. „...Krisztus Jézus, aki váltságul adta magát mindenki-ért. Erről kellő időben tanúságot kellett tenni” (1Tim. 2,6).

Bef.: Ezért Jeruzsálemen át megyünk a Mesterhez.

2. beszéd: A bölcs királyok

Bev.: Az egyszerű és tudós ember is – Istent kereső. – De ki a bölcs megtaláló?

1. Aki felfigyel az ég jeleire.

a) Külvilág – Isten jele.

b) Belső fények – Isten követői...

2. Aki nyomon követi az ég jelentkezését.

a) Feléje fordulok – készséggel.

b) De mindenekfelett – étellel.

Bef.: A jóakarátú emberé a Megváltó)Lásd: Lk 2,14).

3. beszéd: Sába és Mádián egyszerű népe

Bev.: A zsidó nép mellett merre halad a pogányság törzse?

1. Sötétben járt – a földi otthonban.

2. De vágyban élt az égi otthon felé.

Bef.: Mindenki az Úrhoz tartozik.

4. beszéd: Csak egy-egy egyedül?

Bev.: Hogyan tör a jóakarátú ember Isten felé?

1. Maga siet, hogy célt érjen.

2. De övét viszi, hogy boldogsága teljes legyen.

Bef.: Együtt bírják – a Megváltó örömét.

5. beszéd: Minden élő ember az élet Üdvözítőjéhez...

Bev.: Legerősebb sodrító erő: az Isten.

1. Sodor – az isteni Szeretet.

a) Teremtéssel, kincsekkel gazdagít.

b) Messiás ígérettel Maga felé ragad.

2. Magához vonz a Megváltó szeretete.

3. Ellenállhatatlanul visz a megszentelő Szeretet.

Bef.: Isten – ellenállhatatlan!

* *

Beszédláncok

I. beszédlánc címe: A várakozó világ

Ez a beszédlánc a várakozó világ ködösségét akarná színezi, hogy azután az égi Fényt ünnepehesse.

1. beszéd: A várakozó választott nép

Bev.: Isten hűségese!

1. Egek felé forduló.

2. Égi közeledést kereső.

Bef.: Egek követének áhítozása (Lásd: a prófétákat!).

2. beszéd: A várakozó új jeruzsálemi templom

Bev.: A zorobábeli templom leírása...

1. Templom az Istent várja – örök Lakóul.

„Kelj fel, ragyogj fel, Jeruzsálem, mert eljött a te világosságod, s az Úr dicsősége felragyogott fölötted” (Iz. 60,1).

2. Templom – az Istent várók lelkét telíti reménnyel.

„Ki van még közületek életben, aki látta ezt a házat hajdani dicsőségében? És milyennek látjátok most? Nemde olyan a szemetek előtt, mintha nem is volna?” (Agg. 2,4). – „És megrendítem az összes nemzeteket, és eljő, aki után minden nemzet vágyakozik. És dicsőséggel töltöm be ezt a házat, úgy mond a seregek Ura” (Agg. 2,8).

Bef.: A Messiás az új templom örök díszé. Így lesz: „Izrael Szentje Sionjának” (Iz. 60,14).

3. beszéd: A várakozó Betlehem szent egyszerűsége

Bev.: Mikeás szavait idézhetjük itt is: „De te, Efráta Betlehemje, kicsiny vagy ugyan Júda ezrei között; mégis belőled származik majd nekem Izraelnek jövőendő uralkodója” (Mik. 5,2).

1. Kicsi a falu.

2. Nagy a csillag fénye.

Bef.: Az Ige, a Fény adja az élet fényét.

4. beszéd: A várakozó lélek Betlehem fényözönében

Bev.: Meddig várakozott az én lelkem?

1. Velem az Isten.

2. Fényes a lelkem.

Bef.: Addig: míg fényt nem lobbantott bennem – az isteni Ige.

*

II. beszédlánc címe: Jeruzsálem fénye

Ez a beszédlánc úgy kapcsolódjék a Szentleckéhez, hogy az égi Fény földi kapcsolatait nyomozzuk... „Nem a nap szolgál majd neked továbbra is nappali világossággal, és nem a hold fénye világít majd neked, hanem az Úr lesz neked örök világosságod, és Istened a dicsőséged” (Iz. 60,19).

1. beszéd: A templom?...

Bev.: Talán a templom igazi fénye Jeruzsálemnek?

1. Isten fenséges háza.

2. Istent keresők útjelzője.

Bef.: Az igazi fény a templom örök Lakója: az Úr Egyszülöttje.

2. beszéd: Áron nemzedéke?

Bev.: Talán ők Jeruzsálem fényei?

1. Csak szolgálatot teljesítők.

2. Csak „magyarázattal” fényt szórók.

Bef.: Ők olyan csillagok, amelyek a fényt másoktól vették.

3. beszéd: Az „ács fia”

Bev.: Futtassuk el lelkünk előtt, hogy mit tesz az „ács fia”?

1. Emberként szól.

2. Istenként cselekszik.

Bef.: **Így** a fények Fénye – Ő Maga!

4. beszéd: A Golgota Áldozata

Bev.: Elalvó fény lehet-e életünk Fénye?

1. Meghal a Kereszten... (elalvó Fény!).

2. De feltámad a harmadnapon (újból lobbanó Fény!).

Bef.: De Ő csak látszólag elalvó Fény! És így örök Fény! – És így a mi életünknek is örök Fénye!

*

III. beszédlánc címe: A népek életfénye

Ez a beszédlánc azt a gondolatot bontogassa, amelyet így jellemez a próféta: „Népek jönnek majd világosságodhoz, és királyok a neked támadt fényességhez” (Iz. 60,3).

1. beszéd: Az „északi csillag fénye”

Bev.: hajósok és élethajósok hasonlítandók össze...

1. Hajósok irányítója.

2. Élethajósok isteni csillaga

Bef.: Ne feledjük Izaiás szavait: „A te napod le nem száll többé, s a te holdad meg nem fogyatkozik, mert az Úr lesz neked örök világosságod, és véget érnek gyászod napjai” (Iz. 60,20).

2. beszéd: A betlehemi csillag fénye

Bev.: Sötét a föld, de fényt küld az ég! „mert íme sötétség borítja a földet és homály a népeket, de fölötted felragyog az Úr, és dicsősége megnyilvánul rajtad. Népek jönnek majd világosságodhoz, és királyok a neked támadt fényességhez” (Iz. 60,2-3)

1. Bölcsüket térdeltet – pásztorok mellé.

2. Vándorembert juttat – Istenfia elé.

Bef.: Mindenki ide vezéreltetik. „Elborít majd téged a tevék áradata, Mádián és Éfa dromedárja; valamennyien Sábából jönnek, aranyat és tömjént hoznak, s az Úr dicséretét hirdetik” (Iz. 60.6).

3. beszéd: A lélek kegyelmi fénye

Bev.: De hol lobban a népek előtt Isten fénye?

1. Égi kegy a „lélek tűzlobbantása”.

2. Életváltozás az égi fény lobogása.

Bef.: Lám! Az életváltozás léssen az égi Fény jelenlétének biztos jele!

4. beszéd: Az örök élet örök Fénye

Bev.: De hová irányít az Isten Fénye?

1. Itt a földön – vezet.

2. Ott az égben – fényeskedik.

Bef.: A földön olyan életet biztosít mindenkinek, hogy égbe érhesen a Fény lobbanásánál – az embersereg.

*

IV. beszédlánc címe: Az Isten Fénye vezette zarándokhajó népe

Ez a beszédlánc az „Úr hajójának népét” akarja ismertetni. A gondolat ez: kiket vezet az isteni Fény?

1. beszéd: „Multitudo maris”

Bev.: Élettenger az úton, élethajó az otthonunk. De kik tartoznak ide?

1. A tengerek hajós népe.

2. A szárazföld minden zarándoka.

Bef.: Mindenki, mert minden ember –Istené.

2. beszéd: „Fortitudo gentium”

Bev.: Összes erők az Istenhez törnek.

1. A föld zarándokai – eget keresnek.

2. Az ég várományosai Atyát áhítoznak.

Bef.: Mindez azt jelenti, hogy az erők Isten felé törnek.

3. beszéd: Omnes de Saba venient

Bev.: „Elborít majd téged a tevék áradata, Mádián és Éfa dromedárja; valamennyien Sábából jönnek, aranyat és tömjént hoznak, s az Úr dicséretét hirdetik” (Iz. 60,6).

1. Az alázatos Izrael jelentkezett.

a) Pásztorok – igen.

b) Főpapok – nem.

2. A kivezetett pogány nép is ide igyekezett.

a) Heródes idegenkedett.

b) De a pogány bölcs is ide sietett.

Bef.: Így a „választott” és a „hívott” nép Isten előtt találkozott.

4. beszéd: „Aurum et myrthus deferentes”

Bev.: Ami érték, az Istené legyen.

1. A föld ajándékát szórják.

2. A lélek hódolatát dalolják.

Bef.: Ami égi Kincs, még az Úr Egyszülöttje is – az isteni Szeretet mérhetetlen kiáramlása jellegéből –kegyelmi ajándékként emberé legyen!

* *

De longe – (1957)

Bev.: Valami közeledés... fénygyújtás... benne járás az isteni szöveg tartalma. – Mit jelent ki számunkra az isteni ige?

1. Venit Dominus.

a) Orta est gloria Domini. Ez az Isten örök szeretete.

b) Videbitur Dominus. Ez az Isten gyermeki jelenése. Tehát Isten közeledett, megjelent. Ez a befejezett tény.

2. Ambulabunt gentes.

a) Pásztorok, királyok skáláját éljük...

b) Mindenki közeledését várjuk. Hogyan? Bűnös... ajándékozó... jóságos... Tehát így az ember feladata tárul elénk. Ez a **megvalósítandó** feladat.

Bef.: Nézzétek a **mi** betlehemi oltárunkat...

* * *